

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

Čikagoje gegužės mėnesį lankysis Nijolė Oželytė – 7 psl.

- Rinktis ne mirtį, bet gyvenimą – 2
- Atmintiniausias 2010 metų įvykis – 3
- „Draugo“ išlaikymas – kiekvieno reikalas – 3
- Ar ubagavimas neišvengiamas? – 4
- R. Šepetys knyga pristatyta Omaha, NE – 5
- Iš Ateitininkų gyvenimo – 6
- Sportas – 8
- Apžvalgos – 10
- Socialiniai patarimai – 12, 13

Valiutų santykis
1 USD — 2.39 LT
1 EUR — 3.45 LT

JAV lietuvės knyga – perkamiausių knygų dešimtuke

Vilnius (BNS) – Kovo mėnesį JAV pasirodžiusi Rūtos Šepetys knyga „Between Shades of Gray“ („Tarp pilkų debesų“) kaskart vis labiau populiarėja. Dvi savaites iš eilės romanas pateko į „The New York Times“ perkamiausių knygų dešimtuką.

Lietuvio ir amerikietės šeimoje Detroit mieste gimusi romano autorė R. Šepetys knygoje pasakoja apie meniškos prigimties penkiolikmetę Liną, kuri kartu su broliuku ir mama patiria tremtinės dalia. Savo išgyvenimus ji įamžina piešiniuose ir rašiniuose, tikėdamasi, kad kada nors jie taps svarbiais istorinių įvykių liudytojais.

Į audringus plojimus, kuriais susirinkusieji Pasaulio lietuvių centre, Lemont sutiko žinią apie sėkmingai prasidėjusią naujos knygos kelionę, Rūta atsakė santūriai: „Šią istoriją sugalvojau ne aš – tai Lietuvos istorija.“ Didžiulis dėmesys knygos autorei galvos nesusuko, nors ji jau sulaukė skambučio ir iš Hollywood.

JAV lietuvės knygą išleido „Philomel Books“ garsios New York leidyklos „The Penguin Group“ Jauonojo skaitytojo skyrius. Knyga taip pat pasirodė Australijoje, Brazilijoje, Kinijoje, Honkonge, Japonijoje, Korejoje, Taivane, Tailande, daugelyje Europos valstybių – Kroatijoje, Suomijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje, Graikijoje, Olandijoje, Italijoje, Lenkijoje, Portugalijoje, Serbijoje, Slova-

Praėjusią savaitę Rūta Šepetys pristatė savo knygą „Between Shades of Gray“ Pasaulio lietuvių centre. Renginį ruošė „Sietuvos“ skautės.

Laimos Apanavičienės nuotr.

kijoje, Švedijoje, Turkijoje, Jungtinėje Karalystėje. Lietuviškai knygą išleido leidykla „Alma littera“. Rūta jau dalyvavo knygos pristatymuose Bolonijos (Italija) knygų mugėje, Londone (kur davė interviu BBC), keliuose Jungtinių Valstijų miestuose – Omaha, Chicago, San Francisco.

„Between Shades of Gray“ recenziją išspausdino „The New York Times“ priedas „Sunday Book Review“. Dvi savaites iš eilės knyga pateko į „The New York Times“ perkamiausių knygų dešimtuką – praėjusią savaitę ji įsitaisė aštuntoje, šią – devintoje vietoje.

JAV Kongresas sutiko dėl išlaidų mažinimo

Washington, DC (ELTA) – Jungtinių Valstijų Kongresas patvirtino įstatymų projektą, pagal kurį per ateinančius finansinius metus vyriausybės išlaidos bus sumažintos 38,5 mlrd. JAV dol. Derybų metu respublikonai reikalavo didesnių apkaupymų, tačiau demokratai su jų nuomone nesutiko.

Numatoma, kad šiemet JAV biudžeto deficitas išaugs iki 1,5 trln. JAV dol. Tiek demokratai, tiek respublikonai pažymi, kad jo mažinimas yra būtinas ir pats svarbiausias vyriausybės uždavinys. Manoma, kad biudžeto deficitas taps svarbiausia 2012 m. prezidento rinkimų kampanijos tema, o demokratai ir respubli-

konai siūlys skirtingus jo mažinimo būdus.

Įstatymų leidėjai perėjo prie ginčų dėl ilgalaikių vizijų, kaip tvarkyti JAV ekonomiką ir viešuosius finansus, kurie turės didelės reikšmės dabartinio JAV prezidento Barack Obama pastangoms 2012 m. būti perrinktu antrai kadencijai.

Pasaulio lietuviai – už balsavimą internetu

Vilnius (ELTA, BNS) – Pasaulio lietuviai norėtų, kad užsienyje gyvenantiems Lietuvos piliečiams būtų sudaryta galimybė balsuoti internete ir ragina Seimą greičiau apsispręsti dėl šio klausimo.

Pataisos dėl balsavimo internetu užsienyje galimybės buvo registruotos dar po praėjusios komisijos sesijos rudeni, tačiau Seimo salės jos dar nepasiekė.

Seimo ir PLB komisijos pirmininkas Paulius Saudargas tvirtino, jog komisijai priklausantys Seimo nariai kreipsis į Seniūnų sueigą su prašymu, kad šios pataisos būtų įtrauktos į pavasario sesijos darbotvarkę.

Skaičiuojama, kad balsuoti internetu galėtų keliasdešimt tūkstančių

Lietuvos piliečių. Šią savaitę posėdžiavusi PLB ir Seimo komisija žadėjo kreiptis į Seimo frakcijų seniūnų sueigą ir prašyti, kad užsienio lietuvių balsavimo internetu klausimas būtų pateikiamas plenariniame Seimo posėdžiui. Dar praėjusių metų pabaigoje parlamentarų grupė įregistravo Seimo rinkimų, Rinkimų į Europos Parlamentą, Prezidento rinkimų, Referendumo įstatymų pakeitimų projektus, kuriuos priėmus būtų leista užsienyje esantiems Lietuvos piliečiams balsuoti internetu.

Balsuoti internetu turėtų teisę visi išeivijos rinkėjai, įrašyti į Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybių ar konsulinės įstaigų sudarytus rinkėjų sąrašus bei patvirtinę

savo pilietybę ir asmens tapatybę elektroninėje erdvėje.

Seime buvo bandymų įteisinti balsavimą internetu, tačiau parlamentarai tokiam siūlymui nepritarė, nuogąstaujant dėl elektroninių sistemų patikimumo bei galimos neleistinos įtakos rinkėjų valiai.

PLB ir Seimo komisija taip pat priėmė rezoliuciją, kuria skatinama didinti krašto apsaugos finansavimą. Tiesa, skiriama parama turėtų skatinti ekonominę Lietuvos plėtrą ir technologinę brandą. Užsienio lietuviai taip pat ragina skirti dėmesį savanorių įtraukimui į Lietuvos kariuomenę. Tuo tarpu Vyriausybė turėtų įkurti nuolatinę NATO misiją Lietuvoje.

Redakcijos žodis

Šią savaitę pagrįstai galime vadinti lenkų Lietuvoje klausimo aštrinio ir provokacijų savaitė. Iš tikrųjų provokacijų pradžia reikėtų laikyti praėjusią savaitę dienraščiui „Respublika“ ištartus Europos Parlamento atstovo Valdemar Tomaševski žodžius. Komentuodamas LR prezidentės pasirašytą švietimo įstatymą, jis pareiškė, kad Vilniaus krašte gyvenantys lietuviai turi prisitaikyti prie lenkų. Nerimo ir Varšuva. Prieš kelias dienas plakatais su užrašais „Stop lenkų diskriminacijai Lietuvoje“ buvo pasitikti lenkai ir lietuviai, kurie rinkosi į prof. Vytauto Landsbergio koncertą Varšuvos Chopin muzikos akademijoje. Akibrokštu prasidėjo ir pirmasis Vilniaus rajono tarybos posėdis. Jo metu prisiekdami kai kurie Lietuvos lenkų rinkimų akcijos nariai neprivalomus priesaikos žodžius „tepadeda man Dievas“ tarė lenkiškai. Į šias provokacijas Lietuvos Seimas ir Vyriausybė atsakė smerkiančiais komentarais žiniasklaidoje. Tačiau, daugelio nuomone, to jau neužtenka.

Vyr. redaktorė **Dalia Cidzikaitė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00 JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00 Pima klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00 Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00 Į Lietuvą reguliariu paštu metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA: JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00 Į Lietuvą reguliariu paštu metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė dalia.cidzikaitė@gmail.com Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė – Renata Šerelytė rainbow.vilnius@gmail.com Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba. • Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba. • Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. • Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas: rastine@draugas.org skelbimai@draugas.org administracija@draugas.org

Rinktis ne mirtį, bet gyvenimą

ARKIVYSK. SIGITAS TAMKEVIČIUS

Vos ne kiekvieną dieną mus pasiekia informacija, kad kažkas nusižudė ar nužudė nekal-tą žmogų, kažkas gir-tas avarijoje žuvo ar pražudė kitą ir pan. Kyla natūralus klausimas: ar tūkstančiai be-prasmių mirčių yra kažkoks atsitiktinumas, ar tai vai-sius mus supančios kultūros, kurioje nepaliekama vietos Dievui? Artėjant Velykoms, paieškokime atsakymo, kas veda į gyvenimą ir kas stumia į mirtį.

Lozorius prikėlimas iš mirties buvo vienas iš pasku-tinių įvykių, galutinai nulėmusių Jėzaus pasmerkimą. Jėzus su mokiniais atvyko į Jeruzalę, žinodamas, kas čia jo laukia. Iš tikrųjų laukė mirtis ant kryžiaus. Tačiau Jėzus nesvyravo ir ramiai artinosi prie tikslo – skelbė Evangeliją ir liudijo ją, palikdamas ženklų, kuriems niekas negalėjo atsispirti. Vienas iš tokių ženklų buvo Lozorius prikėlimas iš kapo. Tai siutino Jėzaus priešus.

Jėzus gerai pažinojo Lozorius šeimą, kuri visuomet laukdavo apsilankančio Mokytojo. Deja, paskutinis apsilankymas buvo apgaubtas liūdesio. Jėzui prisiartinus prie Betanijos, Lozorius sesuo Morta pranešė, kad brolis jau miręs. Iš jos lūpų nuskambėjo švelnaus priekaišto žodžiai: „Viešpatie, jei būtum čia buvęs, mano brolis nebūtų miręs“ (Jn 11, 21). Kiek daug šiuose žodžiuose bu-vo galima pajusti tikėjimo ir pasitikėjimo Galilėjos Mo-kytoju! Kaip atsakas į šitokią pasitikėjimą pasigirdo Jėzus žodžiai: „Tavo brolis prisikels!“ (11, 23).

Evangelistas pastebi, kad Jėzus prie Lozorius kapo pravirko. Čia jis labai žmogiškas ir artimas kiekvienam kenčiančiam žmogui. Jis, kaip žmogus, verkia prie drau-go kapo, paskui dėkoja dangiškajam Tėvui ir, kaip Dievas, paliepia: „Lozoriau, išeik!“ Ir numirėlis išėjo iš kapo. Jė-zus veikia kaip gyvybės ir mirties Viešpats. Ar šiandien sutinkame Jėzų kaip gyvybės davėją? Ar jam pasitraukus nepasigirsta mirties žingsniai? Teatsak pats žmonių gyvenimas.

Prieš dvidešimt metų, stovėdami Baltijos kelyje, sva-jojome apie laisvę ir gyvenimą. Anuomet leidome Vieš-pačiui vesti mus laisvės keliu. Kas atsitiko vėliau? Daug kam atrodė, kad už Dievą reikalingesni pinigai, daiktai, valdžia, net alkoholis. Daugelis patikėjo, kad žmogiškai laimei užteks šių apčiuopiamų dalykų. Ir Dievas iš daugelio žmonių gyvenimo pasitraukė, o tada pradėjo viešpa-tauti mirtis. Kas suskaičiuos subyrėjusias santuokas, pa-mestus vaikus, paskendusius alkoholyje bei kvaišaluose,

me išmirštančią Europą. Joje daugybė žmonių yra abejin-gi Kristui ir krikščioniškam paveldui. Europos šalių vadovai net nepanoro įrašyti į Konstituciją, kad jų val-stybės yra išaugusios iš krikščionybės šaknų. Viešojoje erdvėje Kristui nepaliekama vietos – sakoma, kad tikė-jimui į Dievą vieta yra tik privačiame žmonių gyvenime. Palikę Kristų, Europos galingieji jau nebežino, nei kas yra šeima, nei kas – žmogus. Viskas tarsi mirties angelo sujaukta ir sudaužyta. O kas toliau?

Yra du pasirinkimai. Pirmasis – prisidėti prie laido-tuvių procesijos: keikti nenusisėkusį gyvenimą, dejuoti, kad trūksta pinigų, kad niekas nieko veltui neduoda, kad Lietuva – prarastas kraštas ir t. t. Labai gaila, kad daug lietuvių sąmoningai ar nesąmoningai renkasi šį kelią.

Bet yra kitas kelias, kurį mums primena pranašas Ezechielis. Jo knygoje skaitome: „Taip kalbėjo Viešpats Dievas. Tikėkite manimi, atversiu jūsų kapus ir prikelsiu jus iš jūsų kapų, mano tauta, ir parvesiu į Izraelio žemę. Jūs žinosite, kad aš Viešpats, kai atversiu jūsų kapus ir prikelsiu jus iš jūsų kapų, manoji tauta! Duosiu jums savo dvasią, kad atgytumėte, parvesiu jus į jūsų žemę, kad ži-notumėte, jog aš, Viešpats, tai pasakiau ir padariau, – tai Viešpaties žodis“ (Ez 37, 12b–14). Pranašas savo laiku kie-tasprandei tautai rodė šią gyvybės viziją ir kvietė atsi-gręžti į Dievą. Šiandien Bažnyčia atlieka šį pranašišką uždavinį. Vienų mylima, kitų niekinama, ji nepaliauja budinti žmonių protų ir sąžinių ir vis priminti – be Dievo nebus gyvenimo, liks tik niūri laidotuvių procesija.

Bažnyčia tik primena antrąjį kelią ir ragina jį rink-tis, tačiau kiekvienas žmogus yra laisvas rinktis mirties ar gyvybės kelią. Žmogus gali rinktis pagonybę, šama-nizmą, „Naujojo amžiaus“ religijas, net kovoti prieš Die-vą ar tiesiog gyventi, tarsi Jo nebūtų. Bet jis gali rinktis Dievo kelią, gali kasdien jam sakyti „taip“. Sakome „taip“, kai paliekame nuodėmės kelią. Priimame Dievą į savo gyvenimą, kai bandome išiklausyti ne į minios, bet į savo sąžinės balsą ir evangelines vertybes iškeliame į aukščiausią vietą, o visa kita – paliekame nuošalėje. Bažnyčia prieš Velykas Lozorius prikėlimo šviesoje kviečia mus rinktis ne mirtį, bet gyvenimą.

LAIŠKAI

Jėzuitų centre vaikus reikia mokyti katalikų tikėjimo

Gimiau katalikų šeimoje. Per Krikštą, Komuniją, Sakramento su-tvirtinimą sutvirtinau ir savo tikėji-mą. Sovietmečiu bažnyčią lankyda-vau toliau nuo Vilniaus, ne itin daž-nai. Be abejo, didžiųjų metų švenčių metu – būtinai. Buldozerinis ateiz-mas ir jo tarnai įvairiais įsakymais, persekiojimais stūmė lietuvius kuo toliau nuo Bažnyčios. Tik nepriklau-somybę atgavusioje Lietuvoje bažny-čią lankantys tikintieji nėra perse-kiojami. Tačiau per sovietinės okupa-cijos laikotarpį užaugo kelios kartos be bažnyčios, todėl šiandien sugrįži-mas į ją nėra kelias rožėmis klotas.

Jei mes saugome savo tikėjimą, šiuo atveju kalbėsiu tik apie kata-likybę, turime galvoti, kaip prisi-dedame prie bažnyčios išlaikymo. Pa-siūlymą įkurti Čikagoje Šiluvos Ma-rijos katalikišką lituanistinę mokyk-lą prie Švč. Mergelės Marijos Gimi-mo bažnyčios palaikau, nes toks ke-lias ir veda prie sugrįžimo į Katalikų bažnyčią. Esu įsitikinęs, kad nuo ma-žumės atvedę vaikus į mokyklą, iš-i-kūrusią prie Katalikų bažnyčios, su-grįžtume į Jėzaus Kristaus, Dievo Motinos sūnaus, bažnyčią. Jaunesni žmonės padėtų ilgėliau išlaikyti šią bažnyčią lietuvių rankose. Jau vien Mišios, aukojamos lietuvių kalba,

prisideda prie lietuviybės išlaikymo.

Čikagos lituanistinės mokyklos direktorė Jūratė Dovilienė laiške „Faktai“ toleruoja, kad lietuvis liu-teronas kunigas dirba mokykloje, kuri išikūrusi jėzuitų – katalikų – valdomame Jaunimo centre, mat liuteronai ir katalikai tiki į tą patį Dievą („Draugas“, 2011 m. kovo 12 d.). Drįstu suabejoti šiuo pasirinkimu. Man regis, tai netoleruotina, nes šie tikėjimai nesusiderina jau vien to-dėl, kad liuteronai nepripažįsta Ma-rijos kulto, išpažinties, mirštančiojo patepimo ir kt. sakramentų.

Čia noriu dar kartą priminti prieš 400 metų (1608 m.) Šiluvoje įvy-kusį Marijos apsireiškimą ir jos iš-reikštą skundą, kad užmirštas jos Sūnus Jėzus Kristus ir jo bažnyčia.

Katalikai tiki, jog Šiluvoje yra apsireiškusi Jėzaus motina Marija. Katalikai turi laikytis savo bažny-čios, o liuteronų kunigo mokymas po katalikų stogu yra nesuderinamas.

Juozas Karsokas
Palos Hills, IL

Sulaukėme labai reikalingos knygos

Yra didelė tikimybė, kad nese-niai tarptautinėje knygų rinkoje pa-sirodžiusi (jau daugiau kaip į 12 kal-bų išversta ir į „The New York Ti-mes“ geriausiai perkamų knygų są-

rašą įtraukta) Rūtos Šepetys knyga „Between Shades of Gray“ gali susi-laukti panašaus pasaulinio garso kaip „Diary of Anne Frank“.

Šios dvi knygos panašios tuo, kad vienoje paauglė žydaitė rašo apie su-krečiančius išgyvenimus, jai ir jos šeimai slepiantis nuo nacių vykdomo genocido, o kitoje – lietuvių kilmės autorė, sukūrusi penkiolikmetės Linos charakterį, pateikia Lietuvoje asmeniškai aplankytų ir kalbintų Sibiro tremties liudininkų žiaurius išgyvenimus.

Š. m. balandžio 8 d. Lietuvių dai-lės muziejuje, Pasaulio lietuvių cen-tre, Lemont, IL „Sietuvos“ vyr. skau-čių draugovės suruoštame R. Šepetys knygos pristatyme buvo įdomu iš pačios autorės išgirsti apie romano at-siradimo istoriją, knygos pavadinimo, žmonių vardų ir pavardžių parinki-mą, Amerikos aukštesniųjų mokyklų mokinių susidomėjimą knyga bei pa-sisakymus apie ją, taip pat paben-drauti su iškalbia ir įdomia autore, kurios mamytė nėra lietuvaite.

Į knygos pristatymą atvykę dalyviai turėjo daug klausimų, džiaugėsi „Between Shades of Gray“ dide-liu pasisekimu ir dėkojo autorei už plačią ir sėkmingai skleidžiamą Stalin žiaurią ir gėdingą skriaudą, padarytą Lietuvai, nekaltiems Lietu-vos, Latvijos ir Estijos žmonėms.

Ritonė Rudaitienė
Lemont, IL

Metų pradžioje skaitytojus kviečiau pasidalinti pasibaigusių metų įvykiais išeivijos gyvenime: „Trumpai drūtai išvardinkite keletą – iki penkių – lietuvių išeivijos įvykių, kurie tikrai verti išskirtinio prisiminimo ir paminėjimo“ („Draugas“, 2011 m. sausio 8 d.). Siūliau dėmesį skirti ne vienam asmeniui, bet atmintinam įvykiui ar įvykių grandinei. Taip pat pastebėjau, kad turime daug besitęsiančių „įvykių“, kurie gal niekuo ypatingu pernai metais neišsiskyrė, bet be kurių lietuvių išeivijos kultūrinis, visuomeninis, religinis gyvenimas būtų skurdesnis. Skaitytojai buvo prašomi atsiliiepti per tris mėnesius nuo kvietimo datos, taigi iki balandžio 8 d. Pažadėjau gautų atsiliepimų suvestinę paskelbti šioje skiltyje.

Skirtas laikas pasibaigė. Visus gautus siūlymus atidžiai perskaičiau. Pora jų buvo išspausdinti „Draugo“ laiškų skyriuje. Dabar, mušant būgnams ir trimitams trimituojant, noriu pristatyti atmintiniausią 2010 metų įvykį lietuvių išeivijoje. Laimėtoju, gavusiu daugiausiai siūlymų, yra IX Dainų šventė, įvykusi liepos mėnesio pradžioje Toronto mieste, Kanadoje. Jai atiteko 87 procentai jūsų balsų. Tai labai išpūdingas rezultatas, ar ne? Taip, rezultatas išpūdingas, bet neįspūdingas balsus atidavusiųjų skaičius.

Iki nustatyto laiko gavau aštuonis balsus iš keturių vietų. Ačiū jiems! Penki balsai buvo

Atmintiniausias 2010 metų įvykis yra...

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

surinkti iš vienos šeimos Kūčių vakarą. Ten esantieji, tarpusavyje pasidalinę metų išpūdžiais, vienbalsiai išrinko Dainų šventę. Dainų šventę paminėjo ir kiti du skaitytojai. Taip ir susidarė tie 87 proc. balsų, pasisakiusių už Dainų šventę. Vienas skaitytojas pasiūlė dar keturis kandidatus: lituanistines mokyklas Šiaurės Amerikoje, Lietuvių fondus Šiaurės Amerikoje, ateitininkijos šimtmečio minėjimus ir Lietuvių skautų sąjungos stovyklas Šiaurės Amerikoje. Dar vienas balsas buvo skirtas ateitininkijos šimtmečio jubiliejaus renginiams. Prie šio jubiliejaus įvykių priskirtinas ir balsas, skirtas Kęstučio Skrupskelio knygai „Ateities draugai“. Įdomūs siūlymo motyvai: „Tokio leidinio pasirodymas yra neeilinis įvykis. Ir puikiai parašyta, ir gražiai, ne atžagaria ranka išleista, ir pati tema pristatyta plačiame tuometinės Lietuvos istorijos fone – ir kas svarbu atmintinam įvykiui – tai unikalūs 2010 m. reiškinys.“

Laimėtoją turime – tai IX Dainų šventė. Antroje vietoje puikuojasi ateitininkijos jubiliejaus įvykiai – renginiai bei K. Skrupskelio knyga

apie ateitininkų istoriją. Trečioje vietoje atsidūrė besitęsiantys „įvykiai“ – lituanistinės mokyklos, Lietuvių fondai, skautų stovyklos, gavę po vieną balsą.

Negaliu nuslėpti savo nusivylimo, kad tiek nedaug atsiliiepė į kvietimą pasidalinti mintims apie pernai metų iškiliausius įvykius lietuvių išeivijoje. Panašų nusivylimą išgyvenau prieš dvejus metus, kai artėjančio ateitininkijos šimtmečio proga atrinkau keliasdešimt įvykių, kviesdamas „Ateities“ žurnalo skaitytojus iš jų parinkti dešimt svarbiausių. Palikau vietos ir jų pačių parinktiems įvykiams, nepaminėtiems mano sąrašė. Iki duoto laiko atsiliiepė dvi moterys. Kai apie tai pasiguodžiau savo sūnui, verslo profesoriui, jis ramiai man paaiškino, kad nemokėjau prie atsakovų prieiti ir jų sudominti.

Dar jam apie šį kartą gautus rezultatus nesakiau, bet kai paminėsiu, jau girdžiu jo ramų balsą, kad aš nieko iš paskutinės nesėkmės nepasimokiau. Nejaugi jo teisybė? Tačiau prieš sutikdamas su jo nuomone, dar aiškinsiuosi, kad šį kartą gautų balsų skaičius padidėjo keturgubai – nuo dviejų iki aštuonių. Tai – irgi pažanga!

Romualdas Kriaučiūnas – klinikinis psichologas, 2005 m. gavęs JAV LB Kultūros tarybos Žurnalistikos premiją už ilgalaikį darbą žiniasklaidoje.

Greitai švėsime Šv. Velykas – Kristaus prisikėlimo šventę, kurioje randame dvasinę jungtį, viltį ir meilę. „Draugo“ vadovybės direktorių tarybos, redakcijos ir administracijos vardu sveikiname visus skaitytojus ir linkime gražių bei prasmingų švenčių. Šia proga „Draugo“ vadovybės vardu noriu pasidalinti ir pasidžiaugti mūsų laikraščio pasisėkimais, tuo pačiu vildamas, jog ir toliau tęsime „Draugo“ įkūrėjų užsibrėžtą tikslą: turėti ir išlaikyti katalikišką laikraštį, kuris apimtų visas išeivijos lietuvių gyvenimo ir veiklos sritis.

Laikui bėgant, „Draugas“ išgyveno ir klestėjimo, ir vargo laikotarpius. Keitėsi redaktoriai ir administratoriai, keitėsi skaitytojai ir jų poreikiai, bet svarbiausia – pasikeitė leidėjai. Ilgus metus „Draugą“ išlaikė tėvai marijonai. Administracijai neskaudėjo galvos, iš kur ateis pinigai laikraščio leidybai ar tarnautojų algoms. Užteko tik užsiminti „Draugo“ moderatoriui ir tėvų marijonų provincijolui kun. Viktorui Rimšeliui apie būsimas išlaidas, ir čekis jau būdavo įteikiamas administracijai. Taip tęsėsi daugelį metų, bet ilgainiui lietuvių marijonų ordine neliko. Nesunku suprasti, kad nuolat tuštinamas šulins išsenka. Marijonai už savo pasiaukojantį darbą nusipelnė kiekvieno lietuvių padėkos ir pagarbos.

Dabar už laikraščio leidybą ir visas išlaidas yra atsakinga leidėjų taryba. Deja, išeivijos spauda neturi to valstybės užnugario, kurį lietuviška spauda turi Lietuvoje. Nors Lietuva yra laisva ir nepriklausoma, ji dar nėra pajėgi išlaikyti ar padėti išeivijai finansiskai. Žinome, kad lietuvių spauda išeivijoje gyvena ir išsilaiko tik sąmoningų tautiečių idealizmo ir patriotizmo dėka. „Draugas“ yra savo meto veidrodis. Kokia tauta, toks yra ir karalius, sakydavo romėnai. Dabar šį posakį galėtume pritaikyti ir mūsų spaudai: kokie skaitytojai, tokia ir spauda.

Prieš dvejus metus „Draugas“

„Draugo“ išlaikymas – kiekvieno lietuvių garbės reikalas

MARIJA REMIENĖ

iškilmingai atšventė 100 metų gyvavimo jubiliejų. Jau 102 metus jis garbingai stovi savo principų sargboje ir padeda lietuviams susigaudyti įvairiuose painiuose gyvenimo klausimuose. Jau ne vieną rašinį teko rašyti apie „Draugo“ finansinius sunkumus, aiškinti, jog iš prenumeratų laikraštis neišsilaiko. Tikriausiai atsiras „protingai mąstančių“, kurie atkirs, sakydami, jog turime internetą ir spaudintas žodis nėra reikalingas. Taip galvojantys labai skaudžiai klysta – deja, ne visi turi internetą, ir niekas negali atstoti spausdinto žodžio, ypač „Draugo“.

„Draugas“ yra mūsų išeivijos brandumo pažymys. Didžiuojamės savo Lietuvių opera, savo Jaunimo ir Pasaulio lietuvių centrais, lituanistinėmis mokyklomis, Lietuvių Fondu, bet nepajėgiame suprasti, kad visas organizacijas, labdaros fondus išaugino „Draugas“. Ilgai pavyzdžių ieškoti nereikia. Visi žinome, jog dr. Antano Razmos pirmasis straipsnis apie Lietuvių Fondą buvo paskelbtas ne kur kitur, o „Drauge“. Visas margas lietuviškas išeivijos gyvenimas matyti „Draugo“ puslapiuose, nė vienas įvykis nelieka nepastebėtas ir užmirštas. „Draugas“ yra plačiai išsisklaidžiusių lietuviškų telkinių, naujai įsisteigusių Lietuvių Bendruomenių ir jų mokyklėlių jungtis. Visi naudojasi laikraščio paslaugomis – tik pažvelkime į paskutinį jo puslapį. Ten išvysime tikrą mūsų veiklos veidrodį, gyvą ir įvairų. Kiek renginių, parodų, labdaros vakarienių – viskas skiriama toms organizacijoms paremti, bet ne „Draugui“ išlaikyti. Ar rengėjai pagalvoja, kad labdara pirmiausia prasideda savuose namuose? Kur tilptų visi labdaros organizacijų ir fondų rašiniai, jų

renginių aprašymai, kas apie juos išgirstų, jeigu „Draugo“ ir kitos mūsų spaudos išeivijoje nebūtų?

Siūloma remtis nauja lietuvių imigrantų banga, naujai atvykusius tautiečius įtraukiant į „Draugo“ skaitytojų eiles. Ar mes, Amerikoje gyvendami, nesame pajėgūs išlaikyti vienintelio kultūrinio-visuomeninio laikraščio? Ar mes, visi šviesūs ir protingi, gana pasiturintys, nepajėgiame užsiprenumeruoti „Draugo“? Senieji lietuviai buvo paprasti žmonės, dažniausiai dirbo sunkius darbus, mažamoksliai, bet jie nuveikė milžiniškus lietuviybės išlaikymo darbus. Jie iš savo kuklių uždarbių pastatė visas Amerikoje esančias lietuviškas bažnyčias, kurių mes jau nepajėgiame išlaikyti ir atiduodame į svetimtaučių rankas. Ar taip numarinysime ir šviesulį „Draugą“?

Ar ne keista, kad pirmojoje nepriklausomoje Lietuvoje gyvenę mūsų tėvai ir seneliai didžiavosi posakiu: „Laukiniai laikraščių neskaityto“, o dabar patys atsidūrėme tame kelyje? Prašome visų lietuvių: senų, jaunų ir vyresnių, baigusių lituanistines mokyklas, auginančių jaunąją kartą, – prenumeruokime, skaitykime ir pratinkime savo jau-

nąją kartą prie lietuviško spausdinto žodžio. „Drauge“ yra specialus puslapis „Draugo“ lietuviškai, skirtas mokyklinio amžiaus jaunimui, kur jie patys gali rašyti, siųsti savo kūrybą ir piešinius. Tėveliai, nesigailėsite pratindami savo atžalą prie lietuviško laikraščio, be to, taip pat paremsite lietuvišką spaudą. Kreipiamės ne tik į tėvelius, bet ir į lituanistinių mokyklų mokytojus, pedagogus, nes jūsų rankose yra lietuviybės ateitis išeivijoje. Jei šiais metais dar neužsiprenumeravote „Draugo“ ar nespėjote prenumeratos atnaujinti, nelaukite. Būtų didelis nuostolis, jei „Draugas“ sulauktų tokio pat likimo, kokio sulaukė seniausia lietuviška radijo laida „Margutis II“. Liūdna be lietuviškos radijo programos, o koks apimtų liūdesys be „Draugo“? Būtų ne tik liūdna, bet ir gėda ir prieš tautą, kad Amerikos lietuviai negali išlaikyti savo seniausio laikraščio.

Išeivijoje gyvendami, vieningai remkime ir išlaikykime vieną didžiųjų išeivijos švyturių – „Draugą“. O jį išlaikysime, tik užsisakydami ir skaitydami. Tetampa „Draugo“ išlaikymas kiekvieno lietuvių garbės reikalu!

Užsiprenumeruoti „Draugą“ galite atsiuntę čekį adresu: 4545 W. 63rd Sreet, Chicago, IL 60629; tel. 773-585-9500 arba internetu per „Pay Pal“ mokėjimo sistemą. Tereikia apsilankyti „Draugo“ internetinėje svetainėje www.draugas.org

Marija Remienė – „Draugo“ leidėjų tarybos direktorė.

PATIKSLINIMAI, ATITAISYMAI

Straipsnyje „Apie Vasario 16-osios gimnaziją – iš arčiau“ („Draugas“, 2011 m. vasario 26 d.) įsivėlė pora klaidų. Sakinyje „Serbai yra maža slaviškai kalbanti tauta...“ turi būti „sorbai“. (Sorbai Vokietijoje, kaip kašubai Lenkijoje, yra tautinė mažuma, kalbanti slavų kalba.) Sakinys „Toks pažymėjimas išduo-

damas daugeliui Vokietijos mokyklų“ turėtų būti „Daug Vokietijos mokyklų turi tokius pažymėjimus.“

...

2011 m. balandžio 12 dienos „Drauge“ 7 puslapyje minimas sproginimas Minske įvyko balandžio 11 dieną.

Ar ubagavimas neišvengiamas?

Ne vienas lietuviškas verslas išeivijoje neišsilaiko ir užsirdaro. Suminėti galime daug – lietuviškos kavinės Čikagos šiauriniuose ir pietiniuose priemiesčiuose, nutraukta radijo valandėlės „Margutis II“ veikla, neveikia lietuviška TV, laikraščių leidėjai skundžiasi dėl nepakankamo prenumeratorių skaičiaus. „Amerikos lietuvių“ korespondentas Albinas Hofmanas rašo, kad „Labai pastebima, kad imama šaukti, kai šaukštai jau po pietų. Kol tos programos ir spauda veikė, niekas net nepagalvojo, kaip jos išsilaiko. Neužmirškime, kad bent kokia žiniasklaida išeivijoje prašo aukų, aukų ir vėl aukų. Toks nepalaujamumas 'ubagavimas' neišvengiamas.“

Nuo žlugimo neapsaugotas nė vienas verslas – didelis ar mažas. Ar yra galimybių mūsų nedidelius lietuviškus verslus padaryti mažiau pažeidžiamus? Ar galima mažiau viltis gauti aukų ir daugiau pasitikėti savo sumanymais, sugebėjimais bei darbu? Su šiais klausimais kreipėmės į **Antaną** ir **Galina Grinas**.

– **Kodėl neišsilaiko nemažas dalis lietuviškų verslų?**

– Pagal statistiką iš 10 naujai sukurtų verslų 7 užsidaro per pirmuosius dvejus metus. Verslą sukurti yra lengva – užregistravai ir, atrodytų, žingsniuok toliau. Tačiau ne visi, kuriantys verslą, pagalvoja, kaip jį pradėti teisingai ir sėkmingai. Dage liui mūsų žinoma Iljos Laurso pavadė. Šiemet JAV Baltijos fondas mobiliųjų aplikacijų bendrovės „GetJar“ steigėja ir vadovą I. Laursą išrinko geriausiu Baltijos šalių verslininku. Iš autoritetingo žurnalo „Time“ I. Laursui šiemet atėjo dar vienas jo pripažinimo ženklas – „GetJar“ pateko į dešimtuką naujų kompanijų, kurios pakeis žmonių gyvenimą. Savo srityje „Get Jar“, kuri prasidėjo Lietuvoje ir šiandien yra jau Anglijoje ir JAV, – antri pasaulyje. Reikėjo geros idėjos bei nemažai sunkaus darbo metų, kad būtų pasiekti tokie laimėjimai.

Kuriant kompaniją, svarbu nuspręsti, ar toks verslas yra reikalingas šiuo metu ir toje vietoje. Toliau turėtų kilti finansavimo klausimas – kaip gauti kapitalo ar pinigų, kaip išsilaikyti, kilus netikėtiems sunkumams. Kiekvienam verslui reikalingas verslo planas. Bankai retai sutinka finansuoti naujas įkuriamas kompanijas. Reikia iškelti klausimą, kiek

laiko užteks savų, partnerių ar akcininkų pinigų verslui išlaikyti, kuris pradžioje gali neduoti jokio pelno. Ar atsiras tokių privačių investuotojų ar skolintojų, kurie sutiks rizikuoti už būsimą pelną ar palūkanas?

Antra, keičiasi laikai, keičiasi sąlygos. Ar sugeba kad ir seni verslai numatyti pasikeitimus ir kita linkme pakreipti savo verslo kryptis? Žiūriu kad ir į „Draugo“ laikraštį. Norėdamas patraukti naujų skaitytojų, kas yra kiekvieno laikraščio išgyvenimo šaltinis, „Draugas“ pradėjo po truputį keisti savo išvaizdą. Kad jis būtų patrauklesnis jaunesniems, gal reikėtų, kaip jau bandoma, įvesti naujų ir įdomesnių skyrelių, kurie būtų patrauklūs ir „trečiosios“ bangos skaitytojams. Mano akimis, laikraštyje galėtų būti daugiau ir šiuolaikinės reklamos, kuri visiems laikraščiams sudaro veiklą palaikančią įplaukų srovę, vienu žodžiu, keistis į dabartį.

Trečia, verslai turi numatyti ateities augimą ir perspektyvas. Vėl tas pirmasis klausimas – kur gauti kapitalo ar pinigų. Bankai prašo ver-

quette Park sumažėjo, mažiau ateina jų ir į kavinę. Kodėl kavinė iš anksto nenumatė pasikeitimų, nepakeitė savo veiklos plano? Jei sumažėjo lietuvių, gal reikėjo pasiūlyti valgių, kurie patiktų ir kitų tautybių žmonėms, rasti kažką nauja. Kavinė, atrodo, palikta likimo valiai. Jei kavinė nėra susipažinusi su savo dabartiniais ar galimais ateities klientais bei konkurentais, vargu ar ji išsilaikys.

Visiems verslams reikia mažiau tikėtis gauti aukų, o planuoti veiklą, numatyti pasikeitimus, kurie net ir sunkiu ekonominiu metu padėtų išlaikyti verslą pelningą. Verslas negali remtis tik aukomis. Reikia iš anksto numatyti, kaip jį padaryti pelningą, sugebėti rasti lėšų verslą išlaikyti bei plėsti.

– **Ar matote skirtumą tarp lietuviškų verslų prieš kokius keturis ar penkis dešimtmečius ir šiandien?**

– Skirtumas yra labai didelis. Tuomet gyvenome arčiau vienas ki-

– Pirmiausia – turi sugebėti planuoti. Nevertinu vadovo, kuris dirba pagal principus – „atėjau, paėmiau ir išėjau“ arba „imu, ką tik galiu pagriebti“. Vargu ar toks žmogus gali sėkmingai ir ilgai vadovauti verslui. Verslui taip pat kenkia užsisklendimas, nepasitikėjimas vienas kitu. Kartais susiduriu su žmonėmis, kurie mano viską žiną arba nepasitiki, nesikalba su kitais, nepaklausia patarimo ar nuomonės. Jei verslininkas turi problemų, tegu pasikalba su žinovais, įvairių sričių specialistais. Bankininkystės srityje man teko dirbti su daugeliu bankininkų įvairiose šalyse, kartais kalbėdavomės apie bankininkystės problemas, naujas paslaugas klientams ar veiklą. Labai gerbiu tuos, kurie nebijodavo prisipažinti, ko nors nežinantys, nebijodavo paprašyti patarimo ar pagalbos.

– **Ar gali lietuvių verslininkai tikėtis JAV Lietuvių Bendruomenės pagalbos?**

– Nuo senų laikų juokaudavome, kad jei susirenka trys lietuviai, tai kuriasi penkios partijos. Manau, kad lietuviams reikalingos pažintys, draugystė, tačiau Lietuvių Bendruomenėje ir šiandien kartais pasigirsta pikti ginčai, rietenos ar skaldymasis, nuo ko nukenčia jos veikla. Aš asmeniškai pavydžiu žydų tautiečiams, kurie, paveikti daugelio šimtmečių diasporos persekiojimų, nors kai kada pasiginčijant, vieningai sugeba palaikyti savus ir padėti vienas kitam. Būtų gerai, jei mes taip sugebėtume bendrauti su savais ir vienas kitam taip padėtume.

– **Ko norėtumėte palinkėti verslininkams ir mums visiems?**

– Verslininkams – daugiau planuoti, numatyti pasikeitimus, būti atviresniems, bendrauti su savais ir kitais, nebijoti paklausti kitų, jei kas neaišku. Mums visiems – būti vieningesniems, palaikyti savus ir padėti vienas kitam.

Kalbino **Angelė Kavakienė**

Antanas Grina – šiuo metu pensininkas, po studijų daug metų dirbo tarptautinės bankininkystės srityje, vėliau vadovavo užsienio finansams vienoje tarptautinėje maisto gaminių įmonėje. Dėstė De Paul University, kaip svečias kviestas su paskaitomis į kelis kitus JAV universitetus. Metus dirbo su „International Executive Service Corps“ Lietuvoje, talkininkavo „Lietuvos bankui“, dešimt metų dėstė Vilniaus universitete, Tarptautinio verslo mokykloje, vėliau Jordanijos universitete, Amman, Jordanija bei European College of Liberal Arts Berlyne.

Galina Grina – Vilniaus universiteto ekonomikos magistrė, VU Tarptautinio verslo mokykloje apsigynė tarptautinio verslo vadybos diplomą. Darbo patirtis: planavimo skyriaus vadovė Naujojo Petergofo savivaldybės Sveikatos apsaugos departamente; direktoriaus padėjėja „Vilniaus vandenys“; finansų analitikė Vilniaus „Ūkio draudime“; finansų departamento direktoriaus pavaduotoja Vilniaus Taupomajame banke; vyriausioji rizikos vertintoja Lietuvos eksporto ir importo draudime, vėliau – prekinio kredito draudimo įmonėje COFACE (Vilnius).

Galina ir Antanas Grinos.

Indrės Tījūnėlienės nuotr. Iš „Draugo“ archyvo

slo istorijos ir, jei verslas naujas ar sunkiau verčiasi, pinigų neduos. Čia vėl reikia grįžti prie finansinio verslo plano, kuris turėtų būti numatęs, kaip šį klausimą spręsti.

– **Ką galėtų padaryti verslai, norėdami išsilaikyti?**

– Spauldoje daug rašoma, kad gali užsidaryti lietuviška kavinė „Seklyčia“. Kaip mes žinome, lietuvių Mar-

to, savo kaimynystėse. Atsimenu, kaip lietuviai lankydavosi garsioje Balzeko automobilių parduotuvėje ar kai vėliau atsidarė Algio Lieponio baldų parduotuvė Bridgeport rajone. Lietuviai tuo labai džiaugėsi, ragino vienas kitą ten apsilankyti, atvykdamo ir iš toliau, norėjo, kad parduotuvė išsilaikytų. Atmenu ir parduotuvės reklaminių eilėraščių, kurių daugelis mokėjo atmintinai iš radijo reklamų.

Šiandien esame labiau išsimėtę. Naujai atvykusius pasitinka kitokia aplinka. Pradedant naują verslą išskyla nepasitikėjimas kitų patarimams ar bendravimui, baimė, kad bet koks pasidalijimas žiniomis gali pakenkti jų verslui. Tarp pradedančių verslininkų kartais aršiai smerkiama konkurencija, trūksta nuosirdaus bendradarbiavimo, net džiaugiamasi, jei kokiam savam verslininkui nepavyksta.

– **Ar tikite, kad naujai atvykusieji pasikeis?**

– Taip, tikiu, nes jie susidurs su kita aplinka, kitais žmonėmis, gyvens kitomis sąlygomis, kur yra daugiau atvirumo ir pasitikėjimo vienas kitu.

– **Kokių savybių, Jūsų manymu, turi turėti verslo vadovas?**

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

TELKINIAI

Omaha, NE

Pirmoji R. Šepetys knyga

Birutė Prišmantienė

Pirmoji Rūtos Šepetys knyga „Between Shades of Gray“, vos pasirodžiusi knygynuose, yra šluojama nuo lentynų ir jau dvi savaitės iš eilės (pagal „The New York Times“) yra viena iš populiariausių knygų, skirtų jaunimui. Romanas parašytas anglų kalba, bet ne tik Amerikoje Rūta yra geidžiama rašytoja. Šiuo metu romanu yra prekiaujama 25 šalyse. Ji jau išversta į prancūzų, italų, vokiečių, lenkų ir lietuvių kalbas.

Kiekviena šeima turi savo istoriją, bet tos, kurios gyveno per Antrąjį pasaulinį karą, beveik visos turi panašią į Rūtos romane papasakotą. Panašų pagrindinės knygos herojės Linos likimą Baltijos šalyse patyrė tūkstančiai šeimų. Tūkstančiai žmonių liko Amžinojo įsalo žemėje, tūkstančiai praleido dalį savo gyvenimo kalėjimuose, tūkstančiai buvo priversti iškelti svetur. Manau, sunkiai besurasite Lietuvoje šeimą, kurioje kas nors iš giminaičių ne

būtų buvęs tremtyje. Ir apie šią istorijos lapą labai nedaug tėra pasakota. Savo knyga R. Šepetys tarsi ragina skaitytoją papasakoti savąją istoriją.

Rašytojos susitikimas su mokiniais

Balandžio 6 dieną, trečiadienį, leidyklos „Penguin“ ir knygų parduotuvės „Bookworm“ jaunimo skyriaus vadovės Ellen Scott kvietimu Rūta atvyko susitikti su skaitytojais į Omaha, Nebraska. Kaip lietuvaite ir Omaha Lietuvių Bendruomenės narė buvau pakviesta lydėti Rūtą į susitikimus. Iš viešbučio nuvykome tiesiai į Westside Middle, o vėliau – į South High mokyklas susitikti su mokiniais, bibliotekos darbuotojais ir mokytojais. Susitikimas mane nukėlė į praeitį. Kaip buvusi mokytoja Lietuvoje truputį nerimavau, kaip rašytojai seksis savo romanu sudominti jaunimą. Tema neatrodė linksma, o ir svetimos šalies vargas gyvenimas praeityje paaugliui ne pati

įdomiausia tema.

Vos pristatyta Rūta papasakojo, jog savo karjerą tikrai pradėjo ne nuo rašymo. Gavusi tarptautinį finansų magistrės diplomą ji pradėjo dirbti Los Angeles mieste muzikos srityje. Pasakojimu apie tai, ką ji veikė dar prieš knygos rašymą, Rūta sudomino ir tarsi pavergė mokinius. Juk Hollywood yra beveik kiekvieno jaunuolio svajonė. O čia prieš juos stovi jauna, laiba, energijos pilna moteris ir pasakoja apie žinomus dainininkus ir muzikos grupes, su kuriais keliavo po pasaulį. Ir kam nepatiktų būti Rūtos vietoje, kartu su žinomais korespondentais ESPN TV kanalui ruošti pasakojimus apie žinomus sportininkus (buvo atsakinga už muzikinį foną) arba dalyvauti kuriant video žaidimus (muziką), o dar geriau – dvejus metus dirbti laidoje „American Idol“, kuri kaip tik šiuo metu yra rodoma televizijoje. Pasakojimą apie save Rūta užbaigė sakydama, jog parašydama šį romaną ji padėjo kitiems papasakoti jų gyvenimo istorijas.

O kokia gi yra pačios Rūtos istorija?

Kilusi iš Michigan ir dabar gyvenanti Nashville, Tennessee, R. Šepetys yra lietuvis Jono Šepečio dukra. Kaip ir daugelis kitų, ne savu noru pasitraukęs iš Lietuvos, tėvas vaikams skiepijo meilę Lietuvai.

„Between Shades of Gray“ – yra romanas apie vienos lietuvių šeimos išgyvenimus ir likimą. 1941 metais Lietuvai, Latvijai ir Estijai dingus iš politinio žemėlapių, penkiolikmetės Linos gyvenimas pasikeitė. Tai nutiko vieną naktį, NKVD policijai pasibeldus į duris. Linai, jos broliui ir motinai buvo duota 20 minučių susikrauti daiktus. Atskirti nuo tėvo, vaikai ir jų motina buvo išvežti į Sibirą, o tėvas pasodintas į kalėjimą.

Knygoje yra aprašyti penkio-likmetės išgyvenimai ir kova už būvį. Piešdama ir slėpdama savo piešinius, Lina pasakoja savo išgyvenimus, tikėdamasi, jog vieną dieną piešiniai bus atrasti ir jos žinia apie šeimos gyvenimą, apie tai, kad šeima gyva, pasieks tėvą kalėjime. Kaip Linai ir jos šeimai sekėsi, ar jie išgyveno, ar susitiko su tėvu, skaitykite Rūtos knygoje.

Susitikime su Rūta Šepetys „Bookworm“ knygyne dalyvavo nemažas būrys Omaha lietuvių.

Žinau, kad autorė yra labai užsiėmusi ir turi daug suplanuotų susitikimų įvairiuose Amerikos miestuose. Manau, kad kiekviename jų norės dalyvauti būriai ir Amerikos lietuvių skaitytojų. Nueikite – nepasigailėsite! Bent jau susitikime „Bookworm“ knygyne dalyvavo nemažas būrys lietuvių. Man asmeniškai knyga labai patiko. Daugeliui Omaha skaitytojų taip pat. O svarbiausia – jaunimą mokyklose sudomino. Ne viena knyga buvo parduota susitikimo metu.

Tikiu, kad knyga bus gerai įvertinta ne tik skaitytojų, bet ir literatūros kritikų. Ir dar tikiu, kad ir vėl susitiksime pasikalbėti apie Rūtos knygą. Ir ne tik apie „Between Shades of Gray“, bet ir apie dar ne vieną naują! Ačiū, Rūta, už tai, kad papasakojai ir dalį mūsų šeimos istorijos! Sėkmės tau!

Birutė Prišmantienė – Omaha LB narė.

St. Petersburg, FL

St. Petersburg lietuvių naujienos

Kultūros būrelio išvyka

Klubo nariams pageidaujant, Kultūros būrelis kovo mėn. 2 d., trečiadienį, surengė išvyką į naująjį Salvador Dali muziejų. Išvykoje dalyvavo 26 asmenys. Naujojo muziejaus pastatas – išpūdingas, įdomiai ir gražiai sutvarkyta aplinka, gaivinantis Tampa įlankos vėjelis maloniai visus nuteikė.

Muziejus ypač gausiai lankomas, lankytojų gausa tiek muziejaus krautuvėje, tiek parodų salėse neleido gerai apžiūrėti parodos roдиниų. Parodos aiškintojų (vad. docentais) žodžiai nepasiekė visų grupėje buvusių – per 70 asmenų. Jautėsi, jog naujai atidarytas muziejus dar nepakanka-

mai yra pasiruošęs lankytojams. Tačiau tai nesumažino mūsų grupės geros nuotaikos.

Prieš muziejaus aplankymą autobuso vairuotojas mus pavežiojo po įdomesnes ir gražias St. Petersburg pajūrio vietas, o išvyką baigėme „Rib City“ restorane.

Įdomus projektas – „Historyheard“

Kovo mėn. 27 d. sekmadienį, Lietuvių klube po pietų buvusi Saulutės lituanistinės mokyklos mokinė, 17 m. amžiaus Aistė Zalepugaitė supažindino pietų dalyvius su „Historyheard“ projektu, kuriame ji dalyvauja. Savo projektą ji pristatė puikia lie-

tuviška tarsena. Džiugu, kad jau čia, JAV, gimusi mergina stengiasi supažindinti Amerikos visuomenę su Lietuvos istorija, lietuvių tautos džiaugsmiais ir skaudžiais išgyvenimais.

A. Grabnickas – lakūnas

Gintaras Andrius Grabnickas, buvęs šeštadieninės lituanistinės mokyklos St. Petersburg mokiny, mirusio Algimanto ir Mildos Grabnickų sūnus, sėkmingai išlaikė egzaminus – „Jet Blue“ lėktuvų linijoje ir įgijo kapitono laipsnį.

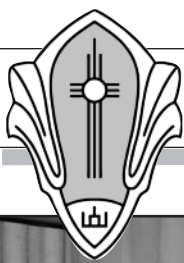
Gintaras yra ir golfo žaidėjas – būdamas 16 metų laimėjo trečią vietą, žaisdamas su suaugusiais golfininkais, „Darell Country Club Open“,

Miami turnyre.

Gintaras gyvena Boca Raton, Florida, ir laikinai pradės skraidyti iš Boston, o vėliau iš Orlando miesto.

XI Lietuvių golfo turnyras

Lietuvos Respublikos garbės konsulas vakarinei Florida Algimantas Karnavičius suorganizavo jau XI golfo turnyrą St. Petersburg apylinkėje, kuriame dalyvavo apie 70 golfo žaidėjų. Praeityje šio labdarai skiriamo renginio pelnas buvo siunčiamas Lietuvos kaimo vaikų fondui. Šiais metais garbės konsulas ir turnyro talkininkai pasirinko pelną skirti „Vaiko vartai į mokslą“ organizacijai.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė: Vida Kuprytė • El. paštas: draugas@ateitis.org

„Dainavos“ ansamblis atlieka programą Cleveland ateitininkų šventėje.

Lino Vaitkaus nuotr.

Ateitininkijos ir „Ateities“ žurnalo 100-mečio šventė Cleveland

Seniai Cleveland yra buvęs renginys, kad suburtų daugiau kaip pusantro šimto žmonių. „Dainavos“ ansamblis pritraukė dvigubai tiek, prisidedamas prie iškilmingo jubilėjaus.

ateitininkų ir, vadovaujant Nijolei Balčiūnienei, jie pasiryžo pavasarį suruošti Ateitininkijos 100-mečio šventę visai Cleveland lietuvių bendruomenei.

Darbų ir darbelių daug, rūpesčių ir rūpestėlių apščiai. Pasidaliję įvairiais darbais, visi ruošos komiteto nariai nuoširdžiai dirbo: kreipėsi į draugus ir pažįstamus aukų, beldėsi į duris pas verslininkus, organizavo reklamą tarp lietuvių (ir net paskelbė žinutę apie įvyksiantį koncertą Cleveland miesto pagrindiniame laikraštyje), rūpinosi visokiomis koncerto ruošos detalėmis.

Cleveland lietuviai nuo seno moka kartu gražiai dirbti. Ruošiant šią šventę, noriai padėjo visi, į kuriuos buvo kreipiamasi. Džiaugėmės, kad geros valios žmonės (ne ateitininkai) mums atėjo į talką, kurdami reklaminius plakatus, atlikdami įgarsinimo ir apšvietimo darbus koncerto salėje, padėdami surinkti ir susegti programos knygeles. Šv. Kazimiero parapijos klebonas, kun. Juozas Bacevičius, nuoširdžiai teikė paramą ir prisidėjo prie įvairių ruošos darbų. Nors darbų krūvis buvo didelis, komiteto nuotaika buvo pakili, nes viskame jautėsi darna ir nuoširdus bendradarbiavimas.

Šventės diena

Šeštadienis. Balandžio 9 d. Ilgai lauktoji koncerto diena. Šv. Kazimiero parapijos salėje sustatyta 320 kėdžių. Salės šone ant dviejų stalų išstatyta „Ateities“ žurnalo parodėlė su senesniais ir naujesniais žurnalo pavyzdžiais. Ant salės sienos kabo iš Čikagos atvežta Ateitininkijos šimtmečio vėliava. Vakaro rengėjai su nežymiu nerimas-

čiu laukia susirenkant šventės dalyvių. Nors reklamos yra buvę daug, nežinia, kiek iš tikrųjų susirinks žiūrovų. Seniai Cleveland yra buvęs renginys, su- būręs daugiau negu pusantro šimto žmonių. O sustatyta dvigubai tiek kėdžių... Su viltimi laukiame.

Rengėjų lūkesčiai pasitvirtino. Cleveland lietuviai neliko abejingi šiai šventei ir koncertui. Susirinko pilnutėlė salė, arti 300 žmonių. Sulaukėme svečių net iš Pittsburgh, atsiliepusių į clevelandiškių kvietimą ir atke-

liavusių 130 mylių išgirsti koncerto.

Koncertas

„Dainavos“ ansamblio nariams užlipus į sceną, prasidėjo nuostabi, dviejų dalių programa. Ansamblio meno vadovas ir dirigentas Darius Polikaitis pasveikino visus susirinkusius švęsti Ateitininkijos ir „Ateities“ žurnalo 100 metų jubiliejų. Pirmoje programos dalyje „Kur bėga Šešupė“ ir kitos liaudies dainos atliktos „a capella“ arba su muz. Ričardo Soko fortepijono palyda, palietė kiekvieno lietuvių širdį. Šios dažniau girdėtos dainos pynėsi su šiuolaikinių kompozitorių kūriniais, kurie taip pat džiugino klausytojų ausis. Pirmoji programos dalis prabėgo greitai. Kiekvieną atliktą dainą susirinkusieji entuziastingai palydėjo širdingais plojimais.

Po pertraukos, antroje programos dalyje, „Dainavos“ ansamblis toliau džiugino klausytojus savo sugebėjimais, atlikdamas įvairaus žanro kūrinius. Klausytojai girdėjo ištraukas iš kompozitorių Vidmanto Bartulio ir John Rutter sakralinių kūrinių, nuotaikingai lingavo pagal idomius „Adiemus“ dainos ritmus, džiaugėsi ir juokėsi kartu su dainininkais, klausydama jų žaismingai suvaidintos ir sudainuotos muzikinės „mišrainės“, klausėsi buvusio dainavičio, jauno, daug žadančio kompozitoriaus Kęstučio Daugirdo dainos „Saulė dovanojo“. Koncerto pabaigai D. Polikaitis pakvietė į sceną Cleveland „Exultate“ chorą kartu sudainuoti dvi dainas.

Nuaidėjus paskutiniams plojimams, ruošos komiteto pirmininkė Nijolė Balčiūnienė, padėkojo „Dainavos“ ansamblui ir jo vadovui Dariui Polikaičiui už nuostabų koncertą ir visiems atsilankiusiems už dalyvavimą šventėje. Savo ruožtu, dainavičiai pamalonino ir nustebino rengėjus, jiems atvežę lauktuvių – didelį ragaišį, namuose gamintą sūrį.

Nukelta į 9 psl.

Šventės ruošos komiteto pirmininkė Nijolė Balčiūnienė priima sveikinimus iš „Dainavos“ ansamblio narės J. Urbietienės (k.)

Lino Vaitkaus nuotr.

Živilė Vaitkienė

Balandžio 10-tosios, sekmadienio rytas, išaušo saulėtas ir neįtikėtinai šiltas. Tikras pavasaris. Cleveland lietuviai tą rytą žengė lengvu žingsniu ir pakilioje nuotaikoje ne vien pavasariško oro dėka. Jie dar kvėpavo vakarykščio Ateitininkijos ir „Ateities“ žurnalo 100 metų jubilėjaus šventės nuotaikomis ir prisiminė puikų lietuvių meno ansamblio (LMA) „Dainava“ koncertą.

Pasiruošimas šventei

Praėjusių metų rudenį dvi Cleveland ateitininkų narsuolės nusprendė iškilingai paminėti Ateitininkų sąjūdžio ir „Ateities“ žurnalo 100 metų jubiliejų. Garbingas jubiliejus vertas didingo renginio. Juodvi nusprendė pakviesti LMA „Dainavą“ iš Čikagos. Cleveland ateitininkų šeima negausi, jos finansiniai ištekliai kuklūs. Rizikingas žingsnis ruošti tokio didelio masto koncertą, reikalaujantį daug darbo, laiko ir pinigų. Tačiau nuoširdus noras pagerbti Ateitininkijos pirmakus ir iškilingai atšvęsti jubiliejų nugalėjo visų abejones. Susibūrė maža grupė idealistų

Koncerto akimirka.

Rimvydo Čepulio nuotr.

Registracija MAS stovyklai

Kviečiame registruotis į moksleivių ateitininkų vasaros stovyklą, kuri vyks š. m. liepos 15–25 d. Dainavoje.

Stovykla yra skirta lietuviškai kalbantiems moksleiviams, kurie yra baigę 8-tą skyrių ir dar nepradėję universiteto. Registracija vyks iki gegužės 17 d. Registracijos informaciją rasite tinklalapyje: mesmas.org

Registratorė: Kristina Volertienė, 200 Woodbine Ave. Narberth, PA 19072 • Tel. (610) 664-9425

N. Oželytė: „Abejingumas ir rutina niekada negalėjo manęs pasivyti“

Balandžio pabaigoje į Jungtines Valstijas atskrenda aktorė, Nepriklausomybės akto signatarė, buvusi Seimo narė, Konservatorių moterų sąjungos pirmininkė, televizijos laidų vedėja **Nijolė Oželytė**. Ne viena įsimintina vaidmenį kine („Arkliavagio duktė“, „Kelionė į rojų“, „Nebūsiu gangsteris, brangioji“, „Raudonmedžio rojus“, „Amerikietiška tragedija“ ir kt.) sukūrusi aktorė ir trijų dukterų mama gegužės pradžioje lankysis New York, Čikagoje. Čikagoje planuojami keli signatarės susitikimai su žmonėmis, norinčiais padiskutuoti apie dalykus, kurie rūpi kiekvienam mūsų. Kaip sako pati aktorė, paskutinius porą metų ji visiškai atsiribojo nuo visuomeninės veiklos, bet kokios raiškos viešojoje erdvėje, tačiau ši moteris yra iš tų žmonių, kurie drąsiai išsako savo požiūrį ir į kasdienius, ir į labai reikšmingus dalykus. Kad tuo įsitikintumėte, siūlome pokalbį su aktore.

– Koks Jūsų kelionės į Jungtines Valstijas tikslas? Kokie susitikimai planuojami?

– Kelionė – visiška avantiūra, kuriai joks protingas žmogus nesiryžtų. Kartą diskutuodama su socialinio tinklo „Facebook“ draugais paklausiau, kodėl nekviečia į svečius, ir tučtuojau sulaukiau pakvietimo. Pati stebėdamasi savimi, nusipirkau bilietą ir tik tuomet ėmiau galvoti – kaip galima taip nerimtai elgtis, lyg ir rimto amžiaus sulaukus. Jau buvau susitaikiusi su mintimi, jog šiame gyvenime Amerikos nepamatysiu, nes jokio racionalaus pagrindo lėkti į tą pusę neturiu. Tačiau po sausio 13-osios dienos „Youtube“ išplatintas mano pokalbis su Anykščių gimnazijos moksleiviais, matyt, sukėlė norą apie tai, kas vyko ir vyksta Tėvynėje, pakalbėti su tautiečiais, gyvenančiais už Atlanto.

– Daugelis Jus pažįsta pirmiausia kaip aktorę, kurios vaidmenų kraitis kine ir televizijoje įspūdingas. Kas iš aktorystės liko brangiausia? Neketinate grįžti?

– Aktorystę vertinu kaip žaidimą, o ne kaip rimtą užsiėmimą. Aktorius tėra įrankis režisieriaus rankose, jis dirbtinai dirgina savo fiziologiją, savo jausmus, kad pasiektų reikiamą poveikį žiūrovams. Tai labai pavojinga pačiam aktoriui, nes niekas neprašina dėl pėdsakų. Be to, vaidmenimis sukuriamas netikras aktorius įvaizdis (žmonės neskiria, kurios savybės suvaidintos, o kurios tikros ir visas priskiria aktorius asmenybei), jį – aktorių – dažniausiai žlugdo. Malonu gyventi, kai tave vertina už tai, ko tavyje nėra, ką tik suvaidinai. Tapti priklausomu nuo vaidmenimis sukurto savo įvaizdžio – jau beveik tragedija realiame gyvenime. Dažnai aktorių, ypač žinomų, gyvenimas būna pasibaisėtinas. Turiu mylimą vaidmenį – Rožytę Paukštelio knygos „Čia mūsų namai“ televizijos ekranizacijoje, nes tas personažas – visiškai atvira pasauliui siela, o aš ir pati visą gyvenimą stengiuosi tokia būti. Tik vieną vaidmenį norėčiau dar suvaidinti, jei lietuviai išdrįstų tokį filmą kurti – tai Salomėją Nėrį (to niekada, aišku, nebus).

Jos gyvenimo ir jausmų istorija – tai ir Lietuvos istorija – patiklios, išduotos, apgautos, bet atsikvošėjusios.

– Nuo Sąjūdžio iki 2000 metų Jūs sukotės politikos verpete – tai buvo sunkus, bet reikšmingas Nepriklausomybės išlaikymui politikavimo laikotarpis. Kaip trumpai jį apibūdintumėte?

– Laisvės kovų laikotarpis – tai didžiulė garbė ir laimė dalyvauti istorijos kūrime, būti pirmose gretose visur: ir balsuojant už Nepriklausomybę, ir gaunant paskutinį patepimą Sausio 13-osios naktį. Laimė sutikti asmenybes, kurios atrodo nerealios žmonėms – TSRS prezidentą Michail Gorbaciov asmeniniame pokalbyje pavadinau ežiuku, su jo žmona poros valandų pokalbyje Maskvoje tariausi dėl kareivio Artūro Sakalausko išvadavimo nuo mirties bausmės (pavyko), su popežiumi Jonu Pauliumi antruoju

moka, o tauta tiesiog simuliuoja ir inkščia, kad nusipelno gyventi geriau, užuot suvokusi, kad ji – tauta – ir turi tą geresnį gyvenimą kurti, pasinaudodama savo renkama valdžia.

– „Esame kompleksuota, piktą tarybinę kartą ir kada neliks mūsų, kada liks švari erdvė, tada prasidės geras gyvenimas“ – taip Jūs neseniai sakėte. Kada taip bus?

– Mano kartos žmonės, kurie nesugeba mylėti nei savęs, nei kitų, kurie turi daugiau pretenzijų Tėvynei nei noro ką nors dėl jos aukoti (ne visi, aišku), jau traukiasi, o jaunimas, su kuriuo susitinku labai dažnai („Youtube“ pakeitė mano gyvenimą – beveik kasdien esu kviečiama susitikti universitetuose, gimnazijose, jaunų profesionalų susivienijimuose), yra šviesiai patriotiškas, domisi naujausia istorija, nori suvokti, kas

Nijolė Oželytė.

vyksta, kokios priežastys nulėmė tokį sunkų mūsų valstybės kūrimo darbą. Auga puikūs, visai nepanašūs į mus – nepaniurę, linksmi nusiteikę, pakantūs žmonės – naujų laikų lietuviai (nepainioti su naujaisiais lietuviais – šie išnyks laike). O man likimas dovanojo brangią dovaną – išsaugoti jaunystės svajones ir galimybę dirbti savo Tėvynei ir jos žmonėms, nors keistas to darbo pobūdis.

– „Ant tvirtų Kovo 11-osios pamatų statomas kreivas mūsų valstybės namas“ – tai Jūsų žodžiai. Kodėl taip vyksta?

– Kreivos sienos statomos dėl to, kad daugelio mintys yra kreivos. Mano manymu, sąmonė apsprendžia būti, o ne atvirkščiai. Kartais pagalvoju, ar žmonės būtų taip ryžtingai siekę laisvės, jei būtų aiškiai žinoję, kas tai yra. Pamenate vergijos panaikinimą Amerikoje, apie kurį mokėmės istorijos pamokose? Buvę vergai su ašaromis akyse maldavo šeiminkų palikti juos ten, kur jie ir buvo. Laisvė – galingas energijos užtaisas, jei tu jos nesuvaldai, ji tave sunaikina. Aš manau, kad mes dar galynėjamės su savo laisve, dar tik mokomės ja naudotis, tad ir sienų tikrų negalime sumūryti. Tik vaizduojame valstybės kūrimo darbus – valdžia nekontroliuojama dirba, kaip

– Antros kadencijos Seime metu dirbau Žmogaus teisių komitete ir būtent tuomet buvau atsakinga už įkalinimo įstaigas. Priežastis buvo ta, jog nuo sovietmečio kolonijos Lietuvoje buvo likusios tokios pat – kaip koncentracijos stovyklos. Visiškai uždarumas, administracijos savi-valė, jokios kalbos apie žmogaus teises. Į paprastą klausimą – koks turi būti santykis tarp prižiūrėtojų ir nuteistųjų – išgirdavau tik pašaipą: nuteistieji nėra žmonės, kokie gali būti santykiai. Be to, dar galiojo mirties bausmės įstatymas, nors jam ir buvo paskelbtas moratoriumas, o kaip kali mirties bausme nuteisti žmonės, nežinojo niekas. Tą darbą buvau priversta baigti dėl šantažo. Pakeisti pavyko daug, nors iki civilizuotų, padedančių nusikaltusiam atsitiesti, o ne dar labiau jį žlugdančių, įkalinimo įstaigų dar toli.

– Ne vienerius metus kovojusi, ginčijusi ir Seime, ir debatų laidose, prieš porą metų vėl pasirodėte televizijoje – laidoje „Sveikatai ir laimei“. Ar tai reiškia, kad negalite apsieiti be televizijos?

– Paskutinius porą metų visiškai atsiribojau nuo visuomeninės veiklos, bet kokios raiškos viešojoje erdvėje ir pati sau įrodžiau, jog nesu priklausoma nuo visuomenės dėmesio ir nuo televizijos. Labai smagu buvo padirbėti sveikatos laidoje, nes dažniausiai gyvenime man pačiai tekdavo dėstyti savo mintis, atsakinėjant į klausimus, o čia teko klausinėti to, apie ką neturėjau nė menkiausio suvokimo. Sritis, kurią teko pažinti, dirbant televizijos laidoje „Sveikatai ir laimei“, man buvo tokia svetima ir nepažįstama (pas gydytojus kreipiausi tik tuomet, kai teko gimdyti vaikus), jog smalsumo vaidinti neteko. Labai naudinga patirtis – tarsi įgijau dar vieną išsilavinimą, tuo labiau, kad savo žiniomis dalijosi aukščiausio lygio medikai. Suprantama, daugeliu patarimų pasinaudojau.

– Esate trijų dukrų mama, dviejų anūkių močiutė. Prisimenu viename susitikime prieš daugelį metų Jūsų pasakytus žodžius: „Savo dukras nešiosiu, kol galėsiu – juk jų daugiau niekas gyvenime nenešios“. Ar šiandien galite pasakyti, kad tokia Jūsų meilė įvertinta, ar ji grįžta atgal?

– Mylėjau savo vaikus suvokdama, kokia laimė juos turėti, žinodama, kad ne kiekvienai moteriai tenka tai patirti. Niekuomet nesu net pagalvojusi, jog vaikai man ką nors už tai skolingi – gavau iš jų buvimo tokį didžiulį malonumą, kad jis ir yra didžiausias atpildas už visus mano rūpesčius. Man pačiai nuostabu, kad esu savo vaikų ne tik mylima, bet ir gerbiama. Tai retas, labai vertingas santykis, nes dažniausiai šeimose yra bendraujama familiariai – visi juk saviškiai. Manau, jog būties nesureikšminimas, pokalbiai su vaikais apie svarbiausius dalykus gyvenime nuo labai ankstyvo jų amžiaus, mano pastangos gyventi tiesiai visomis aplinkybėmis ir lėmė tai, ką dabar turime – mes įdomios vienos kitoms, artimos, bet nereguliuojamos vienos kitoms gyvenimo.

Nukelta į 15 psl.

– Pasibaigus antrai kadencijai Seime dirbote Kalinių paramos fonde. Kaip sekėsi susikalbėti su žmonėmis, kurie gyvenime vadovaujasi kitomis taisyklėmis? Ar pasikeitė kalinių padėtis per 20 nepriklausomybės metų?

SPORTAS

Apdovanoti kilnaus sportinio elgesio sportininkai, sporto darbuotojai

EDVARDAS ŠULAITIS

Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) vadovybė daliai sportininkų bei sporto darbuotojų vėl įteikė kilnaus sportinio elgesio apdovanojimus. Jį gavo 20 metų veikiančio Lietuvos sporto muziejaus kolektyvas (direktorius Pranas Majauskas), pats Lietuvos kilnaus sportinio komiteto prezidentas, buvęs olimpiinių žaidynių bronzos laimėtojas 1976 m. Montreal mieste, plaukikas Arvydas Juozaitis, kuriam balandžio 18 d. sukanka 55 metai. Už nuopelnus olimpiniam sąjūdžiui LTOK prezidentas Artūras Poviliūnas jam įteikė aukščiausią LTOK apdovanojimą – LTOK garbės ženklą.

LTOK garbės diplomai dar įteikti Lietuvos bokso federacijos gen. sekretoriui Gitui Juškevičiui, slidinėjimo ir biatlono trenerei Julijai Stašelienei, sporto metodininkui Peteri Vaškeliui, neigaliųjų sporto atstovui Tadeušui Šimkovičiui bei daugiakovininkui Dariui Draudvilai. Pastarasis sportininkas jau kuris laikas gyvena ir treniruojasi Amerikoje, tad pasiimti apdovanojimo negalėjo atvykti. Jam skirtas apdovanojimas patikėtas Lietuvos lengvosios atletikos federacijos (LLAF) generolinei sekretorei Nijolei Medvedevai.

Išskirtinis dėmesys

Dešimtkovininko D. Draudvilos, 28 metų amžiaus sportininko jau 8-eri metai gyvenančio Amerikoje, pavadė neseniai nuskambėjo po visą Europą. Darius šių metų sausį Lozanoje (Šveicarija) vykusiose 2010 m. kilnaus sportinio elgesio apdovanojimų įteikimo išskilmėse gavo Pierre de Coubertin prizą už kilnų poelgį.

Apdovanojimas jam teko už tai, kad 2010 m. Europos lengvosios atletikos pirmenybėse Ispanijoje, dešimtkovės varžybose, po 7 rungčių pirmavęs Darius šuolių su kartimi rungtyje savo kartį paskolino baltarusiui A. Kravčenka. Šiam lengvaatlečiui jau per pirmąjį šuolį lūžo įrankis, tačiau niekas iš dalyvių nesutiko pagelbėti. Kartį paskolinti sutiko tik Darius. Jo dėka A. Kravčenka galėjo toliau varžytis ir iškovojo bronzą. Deja, D. Draudvila, tuokart neįveikė 4,65 m aukščio ir galutinėje lentelėje, pasibaigus 10 rungčių, užėmė 6-ąją vietą. Už šį garbingą poelgį baltarusiai Darių pristatė Tarptautinės lengvosios atletikos federacijos apdovanojimui, nes tai buvo tikrai kilnus sportinio elgesio gestas.

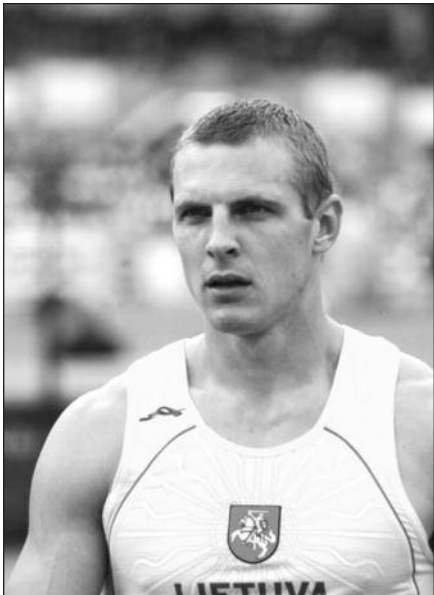
„Esu lietuvis, gyvenantis Amerikoje“

Apie šį sportininką rašėme anksčiau, kai jis, įvykdęs olimpinį B normatyvą, nebuvo įtrauktas į Beijing olimpiinių žaidynių Lietuvos dalyvių sąrašą. Tuo laiku (nuo 2003 m. sausio pradžios) Darius studijavo Universi-

ty of Kansas, kurį baigė 2006-ųjų gruodį ir kur jis pagarsėjo savo sportiniais pasiekimais.

Vėliau jis sukūrė šeimą su tame pačiame universitete studijavusia amerikiete ir jau spėjo nusipirkti namą. „Esu lietuvis, gyvenantis Amerikoje, – taip save apibūdina Darius. – Kiekvieną savaitę telefonu kalbu su Lietuvoje gyvenančiu broliu, tėvais“, – pridūrė jis.

Darius su žmona (vaikų dar neturi) gyvena Wichita miestelyje ir treniruojasi University of Kansas sporto bazėje, taip pat dirba treneriu. Jis sakė, kad sportininkus treniruoja rytais, o vakarais – vėl eina į darbą.

Kilnaus sportinio elgesio apdovanojimą gavęs Darius Draudvila.

Darius teigė, kad tarp tų 5 dešimtkovininkų, aplankusių jį pernai Barselonoje vykusių Europos pirmenybių metu, turbūt nėra nė vieno, kuris eitų į darbą. Visą dėmesį jie yra sutelkę į sportą. „Šimtu procentų negaliu atsiduoti vien tik sportui“, – teigia Darius.

Reikalai LLAF pagerėjo

Po ankstesnių nesutarimų su LLAF buvusiu generaliniu direktoriumi Eugenijumi Buroku, kuris buvo nusistatęs prieš „amerikiečius“ (taip jis vadina JAV studijuojančius sportininkus iš Lietuvos), dabar D. Draudvilos santykiai su Lietuva yra geri. Visą laiką jis sutarė su Federacijos prezidentu Eimantu Skrabuliu, treneriu Aleksu Stanislovaičiu bei naująja gen. sekretore N. Medvedeva. Beje, Lietuvoje šiam sportininkui yra padėjęs dabar Čikagos apylinkėse gyvenantis treneris Romas Bertulis, kuris treniruoja ir fenomenaliu sportininku tapusį savo posūnį Luką Veržbicką (Verzbicą) – geriausią Amerikos jaunąjį bėgiką.

Atrodo, šį kartą D. Draudvilą matysime Lietuvos rinktinėje, kuri dalyvaus Londone 2012 m. vyksiančioje olimpiadoje. Reikia palinkėti šiam Amerikoje gyvenančiam lietuviui, bet norinčiam atstovauti ir garsinti Lietuvą, sėkmės.

„Lituanica“ nepajėgė atsispirti „Kickers“ vienuolikei

EDVARDAS ŠULAITIS

Balandžio 10 d. pirmose šių metų „Metropolitan Soccers“ lygos I divizijos pavasario rato rungtynėse „Lituanicos“ („Liths“) vyrai turėjo nuryti karčią piliulę, pralaimėdami „Kickers“ komandai 1:3.

Visų pirma rungtynės prasidėjo pusantros valandos vėliau, nei buvo skelbta pirmenybių tvarkaraštyje ir lietuvių spaudoje. Pasirodo, iki susitikimo likus kelioms dienoms, „Kickers“ atstovas kreipėsi į „Lituanicos“ vadovą prašydamas pakeisti žaidimo laiką. Nesuprantama, kodėl šis prašymas buvo patenkintas, juk nespėta pranešti žiūrovams, kurie, atėję 3 val. p. p. į prie Pasaulio lietuvių centro, Lemont, IL esančią aikštę, turėjo laukti pusantros valandos (kai kurie išvyko namo).

Tačiau nors ir pavėluotai, esant nesezoniškai karštam orui ir dideliame vėjui, į „Lituanicos“ vartus pirmame kėlinyje krito du lengvi įvarčiai, kurių kaltininkas – vartininkas, nesugraibęs kamuolio.

Po pertraukos, pakeitus vartininką, vaizdas aikštėje pagerėjo, ir lietuviai maždaug 20-ąją antro kėlinio minutę sušvelnino rezultatą. Galėjo jie ir dar bent porą kartų pasižymėti, tačiau jiems pritrūko sėkmės. Rungtynės baigėsi 3:1 svečių naudai. „Kickers“ po 10 rungtynių (įskaitant ir rudens ratą) stovi 4-oje vietoje ir

turi 18 taškų. Lietuviai vis dar tenkinasi priešpaskutine vieta.

Kiti sekmadienį vykusių I divizijos komandų susitikimų rezultatai: „Morava“ – „Lions“ 2:5, FC „Serbska“ – „Highlanders“ 1:2; „Wings“ – „Barcelona“ 0:2. Dar nežinia, kaip bus skaičiuojami nuo pavasario turo prie pirmenybių prisijungusios „Barcelonos“ vienuolikės taškai.

Pagal pirmenybių tvarkaraštį ateinančią sekmadienį 3 val. p. p. „Lituanica“ su „Barcelona“ turėtų žaisti varžovų aikštėje Oak Brook, IL.

Per Velykas balandžio 24 d. rungtyniaujama nebus. Varžybos bus žaidžiamos gegužės 1 d. Tadien „Lituanica“ išvykoje susitiks su „Highlanders“ vienuolike, o gegužės 8 d. (taip pat išvykoje) rungtyniaus su „Morava“.

Praėjusį sekmadienį rungtyniaavo ir „Major“ divizijos komandos. Dviejų susitikimų rezultatai tokie: „Eagles“ – „Wikings“ 4:2, o „Belgrade“ – „Zrinski“ 1:5.

Gaila, kad į „Lituanicos“ komandą vis dar negrįžta gana pajėgūs futbolininkai. Dabar jos gretose matome nemažai amerikiečių jaunuolių, pakviestų trenerio Lino Jakovlevo, kurių pajėgumas gana ribotas.

Tačiau, tikėkimės, ateityje „Lituanica“ sustiprės ir vėl galės skinti pergales, kaip kad dažnai būdavo per praėjusius 60 metų, kai mūsiškiai net buvo tapę „major“ lygos nugalėtojais.

Lietuvos plaukikai pasirodė puikiai

JAV puikiai pasirodė lietuviai: Vytautas Janušaitis per 400 m kompleksinį plaukimą buvo trečias, o Rugilė Mileišytė pakartojo 50 m laisvuju stiliumi Lietuvos geriausią pasiekimą.

Michigan valstijoje, JAV, vykusių tarptautinių plaukimo varžybų „2011 Eric Namesnik Grand Prix“ 400 m kompleksinio plaukimo rungtyje Lietuvos atstovas V. Janušaitis užėmė trečiąją vietą. 29-erių metų lietu-

Vytautas Janušaitis. Alfredo Pliadžio nuotr.

vis atstumą įveikė per 4 min. 21,86 sek. Nugalėjo amerikietis Scott Clary (4.16,74), antras buvo kitas JAV atstovas Robert Margalis (4.20,96). Šioje rungtyje dalyvavo 52 plaukikai. V. Janušaitis 100 m plaukimo nugara rungtyje buvo ketvirtas (55,91 sek.), o 200 m kompleksinio plaukimo rungtyje – penktas (2.02,38).

R. Mileišytė 50 metrų laisvuju stiliumi įveikė per 26,13 sek. ir pakartojo nuo 1994 metų Laurai Petrutytei priklausantį Lietuvos geriausią rezultatą. R. Mileišytė šioje rungtyje užėmė 11-ąją vietą.

Raminta Dvairiškytė 200 m plaukimo krūtine rungtyje užėmė ketvirtąją (2.33,53), o perpus trumpesnėje rungtyje – šeštąją (1.12,66) vietas. Mindaugas Sadauskas 100 m plaukimo laisvuju stiliumi varžybose buvo šeštas (50,33 sek.), o perpus trumpesnėje rungtyje – dešimtas (23,31 sek.).

ELTA

Malaizijos apdovanojimą laimėjo S. Vettel

PAUL TRIUKAS

Antrąjį šių metų „Formulės 1“ etapą laimėjo vokietis Sebastian Vettel. Dvi „pole“ vietos ir dvi pergalės – tokie yra nugalėtojo vardą ginančio S. Vettel rezultatai šiame. Šį kartą jis už savęs paliko britą Jenson Button. „McLaren“ komandos lenktynininkas varžybas pradėjo iš ketvirtosios vietos, tačiau sugebėjo nuvažiuoti pirmiau už komandos draugą Lewis Hamilton. Trečią vietą iškovojęs „Renault“ komandos lenktynininkas Nick Heidfeld.

Ketvirtą vietą užėmė australas

Mark Webber, penktą – brazilas Felipe Massa, šeštą – dukart „Formulės 1“ čempionas Fernando Alonso, septyntą – L. Hamilton, aštuntą – Kamui Kobayashi, devintą – septynisiskart pasaulio čempionas Michael Schumacher, dešimtą – Paul di Resta.

Po dviejų etapų čempionato įskaitoje pirmauja S. Vettel su 50 taškų. Antrą vietą užima 2009-ųjų metų čempionas J. Button (26 tšk.), trečią – jo komandos draugas L. Hamilton (24 tšk.), ketvirtą – M. Webber (22 tšk.), penktą – Fernando Alonso (20 tšk.). Kitas etapas vyks balandžio 17 dieną Kinijoje.

Labdaros vakaras – projektui „Garsioji Babickų giminė” paremti

DALIA NARIENĖ

...Laukminiškiais galim didžiuo-
tis:

Artojais, verpėjom, audėjom...
Sunku juos visus išrokuoti, –
Iš čia garsenybės išėjo...

Algimantas Zolubas

Buvo Aukštaitijoje toks paprotys – gimus vaikui, jei tik žemė neiša-
lusi, tuoj sodindavo medį, jei pasi-
taikydavo žiema, tai pavasario pa-
laukdavo. Pirmajam sūnui sodindavo
ąžuolą, antrajam – uosį, trečiajam –
beržą. Pirmajai dukrai sodindavo
liepą, antrajai – obelį, trečiajai – kri-
aušę. Iš medžio augimo spręsdavo,
kaip to žmogaus gyvenimas klosty-
sis.

Laikėsi šios tradicijos Agota ir
Jurgis Babickai, gyvenę Kupiškio
rajone, Laukminiškių kaime. Mes
šiandien nežinome, ar gimus dukrai
Uršulei (Unei), tėvas pasodino liepą,
bet gimus šeimoje trims sūnams, tė-
vas pasodino po ąžuolą.

Unė, būsima aktorė bei režisierė,
pradėjo vaidinti pradžios mokykloje,
o vėliau pasiekė net Vašingtono (Wa-
shington, DC), Niujorko (New York),
Londono, Paryžiaus scenas.

Unė Babickaitė-Graičiūnienė ti-
kėjo, kad meno pašaukimas yra gro-
žio galia gydyti ir tobulinti pasaulį.
„Grožis tebūna mūsų gyvenimo alfa
ir omega (pradžia ir pabaiga), tebūna
mūsų religija...”

Sūnus Vytautas – mokytojas ir
karininkas, vienas iš tūkstančių Ne-
priklausomos Lietuvos inteligentų,
savo kasdieniniu darbu kūręs jaunos

valstybės ateitį.

Kazys – Lietuvos Respublikos ka-
rininkas, pulkininkas-leitenantas,
inžinierius-elektrotechnikas. Apdo-
vanotas Vytauto Didžiojo 5 laipsnio
ordinu.

Petras – poetas, prozininkas,
publicistas, vertėjas, žurnalistas, fo-
tografas, redaktorius, kino operato-
rius, radijo laidų vedėjas, dailinin-
kas, kraštotyrininkas, diplomatas.

„Nėra man gražesnio vardo pa-
sauly, kaip Lietuva; nėra man kilnes-
nės tautos, kaip lietuvių tauta...”

Žaliuoja ir šiandien visi trys
ąžuolai kaip vienas, menantys įdo-
mius bei prasmingus, o tuo pačiu –
skausmingus ir tragiškus Babickų
likimus. Šimtamečiai medžiai auga
prie atstatytos Babickų sodybos.
Kraštiečių pastangomis ne tik atsta-
tyta sodyba, bet nuo 2002 metų čia
įrengtas Laukminiškių kaimo muzie-
jus (dalis Kupiškio etnografinio
muziejaus), kuriame atkurta XIX a.
pabaigos – XX a. pradžios Aukštai-
tijos gyventojų butis, kur galima su-
sipažinti su Babickų šeimos istorija.
Didžiojai kupiškėnai savo praeiti-
mi, o savo dideliais darbais liudija
mums, kad žmogaus tobulėjimas yra
paprastume, kad jo žemiškoji kilmė
išugdo didžią dvasią.

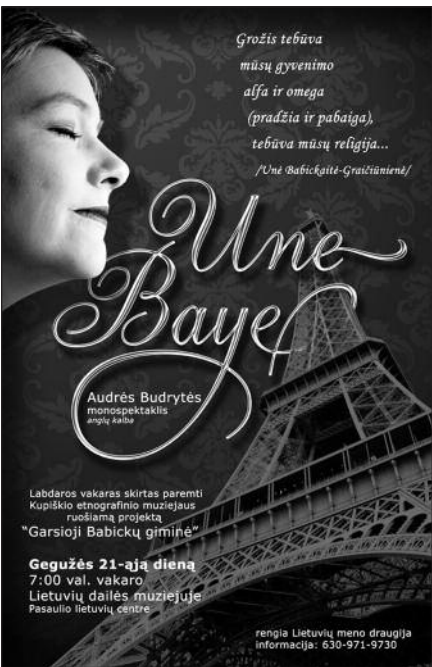
Š. m. gegužės 21 d., šeštadienį, 7
val. v. kviečiame Jus į labdaros vaka-
rą, skirtą Kupiškio etnografinio mu-
ziejaus projektui „Garsioji Babickų
giminė” paremti. Renginyv vyks Lie-
tuvų dailės muziejuje, Pasaulio lie-
tuvų centre (14911 127th St., Lemont,
IL 60439).

Vakaro metu aktorė Audrė Bud-
rytė suvaidins monospektaklį „Unė
Baye”. Veiks parodėlė, kurią sudarys
Babickų šeimos fotografijos, turimos
Petro Babicko knygos ir paveiksiai,
knygos apie Babickus. Taip pat galė-
site išgirsti Klyvlendo (Cleveland,
Ohio) vyrų okteto įrašų. Ši okteta
1959 metais subūrė Rytas Babickas,
Kazio Babicko sūnus, muzikas, inži-
nierius.

Vakaro metu surinktos lėšos bus
skirtos informacinio katalogo „Ba-
bickų šeimos gyvenimo kelias Ku-
piškio krašte” leidybai, kambario
(darbo vietos) Laukminiškių kaimo
muziejuje apšildymui ir kitiems pro-
jekto darbams.

Jeigu Jūs turite Petro Babicko
paveikslų ir galėtumėte paskolinti
ruošiamai parodėlei, būtumėme la-
bai dėkingi (skambinkite telefonu
630-971-9730).

Po spektaklio pakviesime visus
pasivaishinti ir pabendrauti.

Šventė Cleveland

Atkelta iš 6 psl. stiklainį medaus ir krupniko, kuriais visi vė-
liau dalijosi vaišių metu. Maloniu su-
tapimu tą dieną Šv. Kazimiero para-
bijos klebonas šventė savo gimta-
dienį. Apie tai sužinojęs, D. Polikaitis
pakvietė visus salėje sugiedoti jam
„Ilgiausių metų”. Nuotaikingai už-
baigus giedoti „valio, valio, valio”,
visi nusileido į parapijos žemutinę
salę, kur choristai ir žiūrovai kartu
vaisinosis, dalijosi vakaro išpūdziais
ir džiaugėsi gražiukoncertu.

Pabaigai

Kitą dieną, sekmadienį, balan-
džio 10 d., Cleveland ateitininkai už-
baigė šventinį savaitgalį dalyvauda-
mi šv. Mišiose Šv. Kazimiero bažny-

čioje. Sajungų vėliavos buvo įneštos
įžanginėje procesijoje, ir Mišių pa-
baigoje visi bažnyčioje esantys su-
giedojo Ateitininkų himną. Graži pa-
baiga gražiai ir prasmingai šventei.

Ateitininkų sąjūdis, prasidėjęs
1911 metais ir išugdęs kartų kartas
taurių lietuvių, dirbusių Dievui ir
tėvynei, šiandien žengia į antrąjį
šimtmetį. Lenkiame galvas tiems,
kurie ėjo pirm mūsų. Jų gražus
pavyzdys mums yra paskata toliau
dirbti ir vėl iš naujo pasiryžti „Visa
atnaujinti Kristuje”.

Ateitininkų himno žodžiais:
„Ateitį regim tėvynės laimingą,
Šviečia mums kryžius
ant mūsų vėliavos.
Dirbkim, kovokime dėl Lietuvos.”

Irena Aldona Augevičiūtė-Kaestli su savo broliu medicinos daktaru Kostu Au-
gevičiumi Šveicarijoje 1969 m. „Šeimininkės” nuotr.

LR ambasada Šveicarijoje perduotas įžymios Šveicarijos lietuvių portretas

LR ambasada Berne padovano-
tas dailininkės Sofijos Romerienės
tapytas Irenos Helenos Aldonos Au-
gevičiūtės-Kaestli portretas.

Portretas sujungia dviejų nuos-
tabių lietuvių moterų, kurių gyven-
imą svetur sąlygojo tėvynės okupaci-
ja, likimus. Pirmą kartą jos susitiko
Tytuvėnuose kaip žinoma dailininkė
ir gimnazistė, o antrąjį kartą – Kana-
doje.

Portreto autorė Sofija Romerienė
1941 m. birželį kartu su vyru Euge-
niumi buvo ištremta į Komijos
ATSR. Syktyvkar žaislų fabrike
dirbo dažytoja. 1942 m. spalį per-
sikėlė į Kuibyšev, kur mirė jos vyras.
1943 m. gegužę kartu su Lenkijos
ambasada evakavosi į Tehran (Ira-
nas). 1944–1947 m. praleido Kaire
(Egiptas), o persikėlė į Angliją.
1950–1955 m. gyveno Kanadoje, po to
persikėlė į Washington, DC. 1963 m.
grįžo į Montreal, kur ir mirė 1972 m.
Buvo Amerikos meno lygos (Ameri-
can Arts League) narė.

S. Romerienė kūrė akvarele, pas-
tele, aliejiniais dažais. Ji taip pat ra-
žė, sukūrė nemažai grafikos darbų,
bet vis dėlto daugiausiai tapė. Mėgs-
tamiausias jos žanras buvo portretas.
Dailininkė yra nutapiusi Maironio,
K. Griniaus, A. Merkio, advokato V.
Stašinskio, J. Tonkūno, J. Tumo-Vaiž-
ganto, A. Jakšto-Dambrausko ir dau-
gelio kitų iškilių to meto asmenybių
portretus. Maironis ne kartą viešėjo
pas Romerius Tytuvėnuose. Išaukš-
tindamas S. Romerienės talentą,
Maironis jai dedikavo šias eilutes:

*Išliksiu aš gyvas paveiksle tame
Net tuomet, kai kūnas užbertas
žeme,
Ilsėsis, klajones užbaigęs visas!..
Išliksiu ne vienas, išliksiu vardu:
Kuri sumaningai pirštelių raštu
Nemiršamas atvaizdui dėjai var-
sas.*

Ambasada dovanotame portrete
nutapytos Šveicarijos lietuvių I. H.
A. Augevičiūtės-Kaestli likimas kiek
kitoks, nors nulemtas tos pačios emi-
grančių dalia nulėmusios aplinkybės
– sovietinės okupacijos.

Gimusi 1920 m. kovo 30 d. Vilniu-
je medicinos daktaro Jono Au-
gevičiaus šeimoje, 1940 m. ji ište-
kėjo už Šveicarijos konsulo Lietuvai Fried-
rich Kaestli. Sovietams okupavus
Lietuvą ir uždarius Šveicarijos kon-
sulatą Kaune, išvyko į Šveicariją.
Tuo po karo gyveno Kroatijoje, o
1947–1960 metais Kanadoje, kur jos
vyras dirbo Šveicarijos generaliniu
konsulu. Grįžusi į Šveicariją, I. H. A.
Augevičiūtė-Kaestli aktyviai dalyva-
vo lietuvių bendruomenės veikloje.

Mirė 1980 metais, o 2005 m. apdova-
nota „Už nuopelnus Lietuvai” meda-
liu.

Irena Kaestli žinoma ir kaip nuo-
latinė sunkiai gyvenusių tautiečių
rėmėja. Ji visada globojo savo mokslo
draugių šeimas Lietuvoje, rėmė išei-
vius ar dėl kitų aplinkybių svetimoje
šalyje atsidūrusius lietuvius, kaip
antai lietuvius, kurie tarnaudami
okupacinėje sovietų kariuomenėje
buvo atsidūrę afganų nelaisvėje. To-
dėl ir gyvendama Kanadoje, sužino-
jusi apie sunkią tuometinę emigran-
tės dailininkės S. Romerienės mate-
rialinę padėtį, ieškojo būdų, kaip pa-
dėti dailininkei ir užsakė nutapyti
jos portretą.

Iškeliaudama Anapilin, Irena
Kaestli sūnui Vyčiui paliko pasku-
tinę valią, kad S. Romerienės tapytas
jos portretas būtų saugomas Lietu-
vos ambasadoje Šveicarijoje, tuo sim-
boliškai atspindėdamas amžiną emi-
grantės ilgesį prigimtinai Tėvynei ir
prisirišimą bei pagarbą naujamai
tėvynei.

Š. m. balandžio 8 d. paveikslo ofi-
cialaus perdavimo proga surengtame
vakare dalyvavo I. Kaestli sūnus Vy-
tis ir artima jos viso gyvenimo bičiū-
lė Rita Bagdonas, šia proga atvykusi
specialiai iš JAV. R. Bagdonas (gar-
sios Vileišių šeimos palikuonė) daly-
vavimas perdavimo iškilmėse dau-
giau nei simboliškas. Ji gimė Vilniu-
je ir taip pat, kaip ir I. Kaestli, 1920
m. okupavus Vilnių, kartu su tėvais
persikėlė į Kauną. Jos susitiko „Auš-
ros” gimnazijoje. Moksleiviška šilta
ir nuoširdi draugystė išliko visą gy-
venimą. Jas nepaprastai stipriai sie-
jo Tėvynės ilgesys ir besąlygiška
meilė jai.

LR ambasados Berne ir
www.urm.lt info

Dailininkės Sofijos Romerienės tapytas
Irenos Helenos Aldonos Augevičiūtės-
Kaestli portretas.

APŽVALGOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Islandija toliau stebina Europą

Česlovas Iškauskas

Islandija, kuri buvo atsidūrusi prie valstybinio bankroto slenksčio, o pernai pavasarį nukentėjo dar ir nuo Eyjafo ugnikalnio išsiveržimo, Europai pateikė naują akibrokštą. Visuotiniame referendume jos rinkėjai pasakė „ne“ Altingo (parlamento) pakartotiniam sprendimui atiduoti skolas Didžiajai Britanijai ir Nyderlandams. Į Europos Sąjungą (ES) ketinanti įstoti šalis atsidūrė labai nepatogioje padėtyje.

Stichija apsunkino ekonomiką

Bet pradėjime nuo gamtos stichijos, kuri tik apsunkino šios „ledo salos“ ekonomiką, šiaip jau nualintą pasaulinės krizės. Pernai vykęs ugnikalnio išsiveržimas pridarė bėdų visos Europos ir net Azijos šalių ūkiui. Taigi, apie Eyjafo ugnikalnio suaktyvėjimą seismologai prakalbo dar 2009 m. gruodį. Tada buvo pastebėti nedideli smūgiai po pačiu ugnikalnio krateriu. Mokslininkai perspėjo, kad galimas didesnis išsiveržimas. Per tris žiemos mėnesius Žemės pluta šiame rajone pasislinko į pietus 4 cm, ir tai yra nemažai per tokį trumpą laiką. 2010 m. kovą smūgiai atsinaujino. Kovo 21 d. išsiveržė lava. Pro ledyno sluoksnį prasimušęs žemės gilumos turinys virto pavojingais garais, kurie su ugnikalnio peleiniais kilo net į 11 km aukštį.

Užtat balandžio 14 d. ugnikalnis jau ėmė grasinti visai Europai ir net Azijos šalims. Didžiulis sieros dujų, garų ir pelenų kiekis užtvindė milžiniškus plotus iki pat Uralo. Sutriko susisiekimas oru. Buvo atšaukta 63,000 skrydžių 23 Europos šalių oro uostų. Žmonės užstrigo ne savo namuose, o toli, svetimų valstybių oro uostuose, įmonės negavo reikalingų krovinių, gedo nepristatyti maisto produktai, ėmė strigti verslas. Europos ekonomika, ir šiaip smukusi dėl pasaulinės krizės, patyrė didžiulius nuostolius. Oro bendrovės – pirmosios aukos. Jų sąjunga „ACI Europe“ apskaičiavo, kad per pirmąsias 5 ugnikalnio aktyvumo dienas Europos oro uostai prarado 183 mln. dol. Pasaulio oro transporto bendrovių nuostoliai siekė 250 mln. dol. Nukentėjo ir turizmo bendrovės.

Sunki skolų kupra

Stichija praėjo, bet „ledo salos“ vargai tuo nesibaigė. Ekonomistai pripažįsta, kad, prasidėjus pasaulio ekonominei krizei, Europoje labiausiai buvo paveikta Islandija, ji priešė 5 mlrd. JAV dol. paramą iš Tarp-

tautinio valiutos fondo (TVF). Islandija tapo pirmąja Vakarų šalimi, nuo 1976 m. gavusia tokią didelę finansinę pagalbą. O juk 2007 m. pagal vienam gyventojui tenkanti bendrąjį vidaus produkto (BVP) rodiklį ji buvo penkta turtingiausia pasaulio valstybė. 2006 m. pagal šį rodiklį – vienam gyventojui teko 38,000 dol. – ji užėmė aštuntą vietą (mat šalyje tėra 311,000 gyventojų). Tačiau prasidėjus krizei Islandija pirmoji priartėjo prie bankroto ir buvo priversta gelbėti tris bankrutuojančius vietas bankus. BVP 2009 m. krito 6,8 proc., o 2010 m. – dar 3,4 proc. Pernai nedarbas siekė 9,4 proc., infliacija – 5,5 proc. (2009 m. ji šoktelėjo net 12 proc.).

Islandija iš Europos, bet ne ES šalių nuo ekonominės krizės nukentėjo labiausiai, nes visa jos ekonomika veikė kaip aukštos rizikos draudi-

Islandai – prieš vyriausybės sprendimus

Šiomet turėjo prasidėti pirmieji skolų grąžinimai. Maždaug 230,000 rinkėjų buvo paprašyta nuspręsti dėl pasiūlymo grąžinti D. Britanijai ir Nyderlandams apie 3,9 mlrd. eurų, kuriuos šios šalys išleido netekusių savo pinigų piliečių žalai atlyginti, kai pasaulinės finansų krizės neatlaidė „Landsbanki“ padalinys interneto bankas „Icesave“. Dėl tokio balsavimo rezultato vyriausybė Reikjavike atsidūrė nepatogioje padėtyje.

Prieš dvejus metus paskirta Islandijos premjerė Johanna Sigurdardottir, kuri vadovauja centro kairiųjų koalicijai ir laikė šį susitarimą labai svarbiu Islandijai, išreiškė savo nusivylimą. Ji sakė, kad tokie rezultatai yra didelis sukrėtimas ir vy-

ne problema sumokėti skolas. „Islandijos atsargų daugiau, nei pakanka visiems išmokėjimams ateinančiais metais padengti“, – pareiškė finansų ministras Steingrímur Sigfusson.

Bet pinigų reikalaujančios Islandijos kaimynės nenusileidžia. D. Britanijos ir Nyderlandų vyriausybės žada paduoti Islandiją į EFTA teisimą, kad atgautų savo pinigus, kuriuos prarado, kai subyrėjo šalies bankininkystės sistema. Londonas teigia, kad ją nuvylė referendumo rezultatai, o Nyderlandų finansų ministras sakė, kad derybų metas baigėsi. Anot Islandijos finansų ministro S. Sigfusson, išspręsti ginčą teisme prireiktų mažiausiai metų, o gal dvejų. „Labai svarbu pabrėžti, kad D. Britanija ir Nyderlandai pradės atgauti savo pinigus vėliau šiais metais“, – įtampą bandė švelninti S. Sigfusson. Jo teigimu, valstybės remiami žlugę privatūs bankai galės apmokėti apie 90 proc. reikalaujamų skolų.

Pakibo narystės ES klausimas

Įtampa tarp ketinančios stoti į ES Islandijos ir jos kaimynių Bendrijos narių atitolina Reikjaviko viltis kuo greičiau įstoti į šią organizaciją. Po karo Reikjavikas tapo NATO nariu, tačiau į ES nestojo. Prieš keliasdešimt metų plačiai nuskambėję bent trys vadinamieji „menkių karai“ su D. Britanija taip pat smarkiai pakirto Islandijos ekonomiką (40 proc. biudžeto pajamų sudaro įplaukos iš žvejybos).

Narystė ES padėtų išspręsti šiuos XX a. ginčus, bet dabar islandai nebežino, ar vis dar nori jungtis prie ES. Anot prezidento O. R. Grimsson, šalies sprendimas stoti į ES atsirado iš karto po bankų krizės, kai atrodė, kad kitų kelių nebeliko. Tačiau nuo to laiko daug kas pasikeitė. Prie bankroto slenksčio buvo atsidūrusi Graikija, o štai dabar skubios pagalbos prašo Portugalija. „Pamatėme, kaip krizė keliauja iš vienos euro zonos valstybės į kitą, tai pakeitė visą ES paveikslą, – teigė O. R. Grimsson. – Žinoma, galėtume prisijungti prie ES neįsivesdami euro, kaip D. Britanija ar Danija.“

Reikjavikas neturi atsakymo, kaip elgtis: ar ir toliau siekti narystės ES, ar pasirašyti „taikos sutartis“ su artimiausiomis jos narėmis, ar išdidžiai – kaip moka tik islandai – užsidaryti savo nacionaliniame ir ekonominiame kiaute ir bandyti išsikapstyti patiems.

Lietuva, kuri jaučia prieš 20 metų atsiradusias ypatingas simpatijas islandams, turėtų nenusišalinti ir pagal savo galimybes ir įtaką Bruselyje padėti Islandijai spręsti jos nelengvas problemas, kaip Vilnius padėjo posovietinių kraštų „spalvotosioms“ revoliucijoms. Čia jis užsitarnautų ne mažesnę garbės kapitalą, kurio dar prireiks šiame audringame, gamtinių ir ekonominių kataklizmų kupiname pasaulyje.

Česlovas Iškauskas – žurnalistas, ilgametis Lietuvos radijo ir televizijos darbuotojas. Internetu veda savo tinklaraštį (www.iskauskas.lt).

EPA nuotr.

mo fondai, ir krona nebuvo susieta su euru (derybas dėl stojimo į Bendriją Reikjavikas pradėjo pernai liepą). Islandijos kronos vertė 2008 m. smuko kone perpus, o skolinimosi galimybių iš užsienio bankų beveik nebeliko. Ypač daug išipareigojimų Reikjavikas turėjo D. Britanijai ir Nyderlandams. Islandija iš TVF norėjo gauti dar 1,8 mlrd. eurų paskolą, tačiau pirmoji paraiška nebuvo patenkinta. Tik vėliau TVF ir kitos šalys sutiko duoti daugiau kaip 10 mlrd. JAV dol. trims žlugusiems bankams ir gyventojų indėliams gelbėti. Mat, 2008 m. nacionalizavusi du bankus „Landsbanki“ ir jo internetinį padalinį „Icesave“, Islandija jų išipareigojimus perkėlė ant mokesčių mokėtojų pečių. Tai sudarė 3,8 mlrd. eurų, arba 40 proc. šalies BVP. Vadinasi, kiekvienam mažos šalies gyventojui teko po 16,500 dol. skolos, kurią išmokėti jis turės per 14 metų...

riausybei, ir parlamentui, kur 70 proc. deputatų pritarė šiam susitarimui prieš tai, kai valstybės vadovas Olafur Ragnar Grimsson atsisakė jį pasirašyti ir sušaukė referendumą.

Naujausias susitarimas, dėl kurio trys šalys sunkiai tarėsi daugiau kaip dvejus metus, buvo laikomas palankesniu Islandijai nei ankstesnis, kurį 2010 m. sausį per referendumą atmetė 93 proc. islandų. Pagal naująjį susitarimą Islandija būtų galėjusi skolą sumokėti laipsniškai – iki 2046 m. 1,3 mlrd. eurų skolos Nyderlandams palūkanos būtų buvusios 3 proc., o tos dalies, kurią Islandija skolinga Didžiajai Britanijai, – 3,3 proc.

Dauguma rinkėjų nesupranta, kodėl valstybė ir jie turi išlaikyti privačius bankus. Bet laimėjus „ne“ stovyklai, Islandijos gali laukti bylinėjimasis Europos laisvosios prekybos asociacijos (EFTA) teisme, kuris gali trukti iki dvejų metų. Tiesa, Islandija prieš kelias dienas paskelbė, jog jai

**MUTUAL
FEDERAL BANK**

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608

773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com

Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Jad Vashem, Holokausto aukų atminimo muziejuje Jeruzalėje, surengtose iškilmėse pagerbti Pasaulio tautų teisuoliai iš Lietuvos: Laurinavičių šeimos nariai, kurie rizikavo savo gyvybe ir Antrojo pasaulinio karo metais išgelbėjo nuo pražūties Chaimą Leibą Tacą ir jo šeimos narius. Pasaulio tautų teisuolio medalį ir specialų pažymėjimą atsiėmė Elenos Laurinavičienės anūkė Aldona Tomkevičienė (dešinėje). Ta proga Jad Vashem Tautų teisuolių giraitėje atidengta atminimo lenta. Pasaulių tautų teisuolių pagerbime dalyvavo Lietuvos ambasadorius Izraelyje Darius Degutis.

URM nuotr.

Europos Komisija leido Lietuvai pratęsti draudimą žemę parduoti užsieniečiams

Vilnius (BNS) – Europos Komisija (EK) leido Lietuvai trejiems metams pratęsti draudimą užsieniečiams parduoti žemę. Tačiau Komisija ragina šalį panaikinti šį apribojimą, dar nesibaigus pereinamajam laikotarpiui – tai yra anksčiau nei 2011 m. gegužę.

Tokio draudimo galiojimą trejiems metams iki 2014 m. gegužės 1 d. EK pratęsė. Laikotarpis buvo pratęstas dėl to, kad panaikinus apribojimus kiltų grėsmė, kad galėtų sutrikti žemės rinka.

Nepaisant to, EK ragina Lietuvą dėti daugiau pastangų, kad struktūrinės žemės ūkio pertvarkos būtų baigtos, o apribojimai būtų pamažu naikinami dar nesibaigus pereinamajam laikotarpiui, kad rinkos geriau pasirengtų liberalizavimui.

Leidimą pratęsti draudimą gavo ir Slovakija. Pereinamasis laikotarpis dar trejiems metams anksčiau

taip pat buvo pratęstas ir Vengrijai bei Latvijai.

Stodama į Europos Sąjungą (ES) Lietuva buvo išsiderėjusi 7 metų pereinamąjį laikotarpį dėl žemės pardavimo užsieniečiams – jis baigsis šių metų balandžio 30 d. Apribojimai užsieniečiams netaikomi, jei jie ne mažiau kaip 3 metus nuolat gyveno Lietuvoje ir vertėsi žemės ūkio veikla.

Sociologiniai tyrimai rodo, kad už leidimą žemę parduoti užsieniečiams pasisako 22 proc, prieš jį – 65 proc. Lietuvos gyventojų. Kai kurie žinovai teigia, kad draudimo pratęsimas trukdo ekonomikos vystymuisi, neskatina užsienio investicijų, šalį daro nepatrauklia, didina emigraciją.

Kai kurie ūkininkai sako, kad šiuo metu žemės hektaro kaina Lietuvoje, priklausomai nuo jos derlingumo, siekia nuo 2,000 iki 8,000 litų. Pasak jų, jaučiamas nedidelis kainos didėjimas.

UNESCO komitete – Lietuvos atstovas

Paryžius (ELTA) – Klaipėdos universiteto rektorius, archeologas Vladas Žulkus išrinktas į UNESCO Povandeninio kultūros paveldo apsaugos konvencijos Mokslinį ir techninį patariamąjį komitetą. Dvylikos narių komitetas pataria šalims narėms moksliniais ir techniniais konvencijos įgyvendinimo klausimais.

Ketveriems metams į komitetą išrinktas V. Žulkus pirmasis Lietuvoje pradėjo povandeninės archeologijos tyrimus ir daug prisidėjo prie

Povandeninio kultūros paveldo apsaugos konvencijos patvirtinimo Lietuvoje.

UNESCO Povandeninio kultūros paveldo apsaugos konvencija priimta 2001 m., ji įsigaliojo 2009 m. sausio mėnesį. Lietuva šią konvenciją patvirtino 2006 m. Iš viso ją yra patvirtinusios 36 UNESCO šalys narės.

Balandžio 13–14 dienomis Paryžiuje vyko UNESCO Povandeninio kultūros paveldo apsaugos konvencijos šalių narių susitikimas.

Vilniaus arkivyskupijai ketinama perduoti du pastatus sostinėje

Vilnius (BNS) – Ketinama atkurti Vilniaus arkivyskupijos nuosavybės teises į du pastatus sostinės centre. Kultūros ministras Arūnas Gelūnas Seimui pateikė nutarimo projektą dėl pastatų V. Kudirkos aikštėje ir K. Sirvydo gatvėje grąžinimo Vilniaus arkivyskupijai. Po pateikimo projektui pritarta bendru sutarimu.

Anot Kultūros ministerijos, šie pastatai priklausė Senosios regulos

karmelitų vienuolynui – tai Šv. Jurgio bažnyčia ir vienuolynas. Dabar juos valdo Nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka. Grąžintinuose pastatuose ji saugo apie 3 mln. leidinių. Anot A. Gelūno, Vilniaus arkivyskupija išsipareigoja perduoti Lietuvos nacionalinei Martyno Mažvydo bibliotekai dar penkerius metus leisti naudotis bažnyčios pastatu ir 10 metų – vienuolyno pastatu.

Lenkijoje nerimsta protestai dėl Lietuvoje priimto Švietimo įstatymo

Vilnius (ELTA) – Varšuvoje tęsiasi protestai prieš mūsų šalyje priimtą Švietimo įstatymą, pagal kurį tautinių mažumų mokyklose atsiras daugiau dalykų, dėstomų lietuvių kalba. Anot Lenkijoje dirbančių diplomatų, Lietuvos tautinių mažumų klausimas, artėjant Seimo rinkimams Lenkijoje, tik aštrės.

Plakatais su užrašais „Stop lenkų diskriminacijai Lietuvoje“ buvo pasitikti lenkai ir lietuviai, kurie rinkosi į profesoriaus Vytauto Landsbergio koncertą Varšuvos Chopin muzikos akademijoje.

Anot Lietuvos diplomatų, dažniausiai protestuoti dėl Lietuvos lenkams nepalankaus Švietimo įstatymo, numatančio daugiau pamokų lietuviškai tautinių mažumų mokyklose, kviečia organizacija „Kresy“, garšėjanti radikaliais nacionalistiniais pareiškimais. Patys organizacijos nariai Lietuvos televizijos žurnalistų vengė.

„Pavyzdžiui, vakar buvo dalijami kažkokie lapeliai. Kai paklausi žmonių, ar jūs žinote, ką nors apie lietuvišką švietimo įstatymą, jie sako, kad nežino. Vadinasi, žmonės gauna pinigų, kad dalintų lapelius ir ragintų neramumus“, – aiškino Lietuvos ambasadorė Lenkijoje Loreta

Zakarevičienė.

„Niekaip nesuprantu to pasipriešinimo ir pasipiktinimo. Man atrodo, kad jis yra iracionalus. Manychiau, kad tas įstatymas yra naudingas tautinėms mažumoms, kadangi jos privalės išmokti valstybinę kalbą, kaip ir visa visuomenė Lietuvoje“, – tvirtino Lenkijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Irena Gasperavičiūtė.

Anot Lietuvos diplomatų Varšuvoje, kaimyninės šalies gyventojų neigiamą nuomonę dažnai lemia spauda. O Lietuvos lenkų rinkimų akcijos vadovo, europarlamentaro Valdemar Tomaševski pareiškimus apie esą skriaudžiamą tautinę mažumą Lietuvoje savo rinkimų kampanijoms išnaudoja lenkų politikai. Ypač artėjant Lenkijos Seimo rinkimams.

„Kai jiems naudinga, jie kalba apie pavardžių rašymą, kai jiems naudinga, jie kalba apie švietimą. Jeigu tai nepraeis – jie ištrauks žemės grąžinimą“, – tvirtino L. Zakarevičienė.

Per porą mėnesių lenkai organizavo ne vieną piketą prie Lietuvos garbės konsulatų Gdanske ir Katoviuose, kelis kartus nepasitenkinimą lietuviško švietimo įstatymu reiškė ir Varšuvoje, prie Lietuvos ambasados.

Švedijos karalienę Vilnius pasitiko „Kepurinė“

Lietuvoje viešinti Švedijos karalienė Silvija apsilankė Vilniaus Pilaitės vidurinėje mokykloje, kuri dalyvauja monarchės vadovaujamos organizacijos vykdomoje jaunimo narkotikų prevencijos programoje. Į mokyklą atvykusią karalienę pasveikino kieme susirinkę moksleiviai, mokytojai ir jos globojamos „Mentor“ programos dalyviai, mokinės sušoko lietuvių liaudies šokį „Kepurinė“. Karalienė Silvija dalyvaus organizacijos „Mentor“ labdaros koncerte Nacionaliniame operos ir baleto teatre, ji yra „Mentor“ organizacijos prezidentė, dalyvavo ją steigiant.

ELTA nuotr.

NATO tęs antskrydžius Libijoje

Berlynas (BNS) – NATO valstybės susitikime Berlyne susitarė „tiek, kiek reikės,“ tęsti oro antskrydžius prieš Libijos diktatoriaus Muammar Gaddafi pajėgas.

NATO šalys „tvirtai nusprendusios“ tęsti savo operaciją, kol liausis išpuoliai ir grasinimai Libijos civiliams, po pasitarimų pareiškė organizacijos generalinis sekretorius Anders Fogh Rasmussen. Jis NATO šalių vardu paragino M. Gaddafi atitraukti savo pajėgas iš užimtų miestų ir grąžinti karius į kareivines. Režimas privalo nedelsiant leisti suteikti humanitarinę pagalbą visiems, kurie vargsta ir kuriems reikalinga pagalba, kalbėjo NATO vadovas. Organizacijos uždavinys esą yra apginti Libijos civilius nuo diktatoriaus. Todėl

bus išlaikytas „didelis operacijos tempas“.

A. F. Rasmussen paragino NATO šalis leisti naudotis specialiais lėktuvais, reikalingais ypač tiksliais išpuoliams prieš taikinius žemeje, kad būtų išvengta civilių aukų. Pasak A. F. Rasmussen, M. Gaddafi pajėgos savo ginklus slepia tankiai apgyvendintose teritorijose, kad tai sulaikytų organizaciją nuo oro antskrydžių.

Berlyne vykusiame neformaliame NATO valstybių užsienio reikalų ministrų susitikime dalyvavęs Lietuvos užsienio reikalų ministras Audronius Azubalis diskusijų metu pasisakė už NATO atgrasymo ir gynybos politikos stiprinimą, konkrečiomis priemonėmis prisidedant prie organizacijos narių saugumo.

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

CHIRURGAI

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
262-948-6990

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

GINEKOLOGIJA

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos susitarus

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Itasca: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
Akių ligos / Chirurgija/Akiniai
5850 W 111th Street
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
Holy Cross Hospital, #410S
Tel. 773-884-7960

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

Dermatologijos ligų ir odos vėžio specialybė,
kosmetinė chirurgija, viso veido atjauninimas
RUTH JŪRATĖ BARSKY, MD
120 Center Mall # 318 Oak Brook, IL 60523
Tel. 630-571-2630

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

SOCIALINIAI PATARIMAI

„Reverse mortgage“:
pastarųjų metų pasikeitimai

„Reverse mortgage“ paskolų finansavimo programa nėra naujas reiškinys. Kaip žinoma, šiuo terminu paprastai apibūdinama paskola, teikiama būsto savininkams, sulaukusiems bent 62 metų amžiaus ir norintiems „išgryninti“ savo kažkada už nuosavybę sumokėtus pinigus. Tokiu būdu mokėjimas tarsi tampa atvirkštinis (iš čia ir apibūdinimas „reverse“), t. y., skolintojas reguliariai moka išmokas pasiskolinusiajam asmeniui – paprastai kas mėnesį, tačiau, priklausomai nuo susitarimo, visa suma gali būti išmokama ir iš karto ar suteikiant neterminuotą kreditą grynais pinigais. Daugiau nei pusę susigundžiusių „reverse mortgage“ renkasi gauti pinigus būtent kaip „line of credit“ vartojamąją paskolą, kuri leidžia laisvai elgtis su paskolos pinigais, priklausomai nuo individualių poreikių (t. y., išsiimti tiek pinigų, kiek tam tikru metu yra reikalinga).

Per pastaruosius keletą metų greta naujai išleistų finansų įstaigų bei kredito reguliavimo įstatymų buvo įvesti kai kurie pakeitimai ir „reverse mortgage“ sąlygose. Kai kuriuos paskolų vartotojus šie pasikeitimai pradžiugino, tačiau nemažą jų dalį nuvylė griežtesniais reikalavimais. Todėl dar kartą pažvelgsime, kas šioje programoje naujo ir kokios galimybės norintiems pasinaudoti „reverse mortgage“ paskolomis.

Kaip žinoma, tarp pagrindinių šios programos trūkumų yra dažnai neobjektyvus būsto vertės nustatymas. Jos nustatytojai, vadinamieji „appraisers“, jau senokai buvo kaltinami pernelyg pasiduodantys tiek skolintojų, tiek besiskolinančiųjų įtakai. Todėl pernai iki tol galiojusi tvarka buvo pakeista, suteikiant turto vertintojams daugiau laisvės, tačiau tuo pat metu tai apsunkino vertinimą. Pagal naują tvarką, skolintojas nuo šiol privalo užsakyti turto vertinimą per nepriklausomą, specialiai įsteigtą Vertinimo vadybos kompaniją (Appraisal Management Company arba AMC), kuri atsiųs vertintoją. Deja, pasklidus žinia, kad šiems vertintojams bus mokamas maždaug perpus mažesnis mokestis nei anksčiau, daugelis patyrusių specialistų atsisakė vertinti, taip nuskriausdami paskolos vartotoją, neturintį kitos išeities, kaip tik pasitikėti mažiau patirties turinčiais, dažnai net iš kitos vietovės atvykusiais vertintojais.

Siekiant didesnio objektyvumo, skolintojams taip pat nebeleidžiama kištis į vertinimą ar teikti prieštaravimus vertintojui dėl nustatytos vertės. Jei norės, jie galės tiktai pateikti skundą AMC, kuri jį perduos vertintojui. Šis savo ruožtu galės arba atlikti vertinimą iš naujo, arba primygtinai reikalauti, kad būtų priimtas jau atliktas įvertinimas. Tai gali reikšti, kad tiek skolintojams, tiek skolininkams nebebus kitos išeities, kaip susitaikyti su menkesne nustatyta verte.

Vangiai atsigaunanti nekilnojamojo turto rinka bei vis dar dažni turto „nusavinimai“ dėl nemokumo

(foreclosures) gali būti laikomi privalumu tiems skolininkams, kurie pasiėmė „reverse mortgage“ paskolas anksčiau, iki įsisiautėjant krizei. Visiems dar tik besiruošiantiems šiam žingsniui, deja, gresia žymūs nuostoliai. Jei skolininkai, kurie jau pasiėmė paskolas, užsitikrino garantuotą paskolos dydį prieš visuotinį būsto kainų sumažėjimą senomis kainomis (ir, nepaisant realios būsto vertės sumažėjimo, turės teisę į visą garantuotos paskolos sumą, kol tebegyvens savo būste), naujieji paskolų vartotojai nebegali tikėtis panašios sėkmės, nebent padėtis būsto rinkoje netrukus ženkliai pasikeistų į gera.

Specialios konsultacijos, nuo seno siūlytos būsimiems skolininkams US Department of Housing and Urban Development (HUD), tapo privalomos visiems naujiems „reverse mortgage“ paskolų vartotojams. Maža to, jie ne tik privalo lankytis užsiėmimuose, bet ir jų pabaigoje išlaikyti specialų žinias tikrinantį testą. Ši daugelį papiktinusi nauja tvarka, HUD teigimu, turės padėti užtikrinti kokybiškesnius sandorius bei geresnę apsaugą besiskolinantiems.

Padidinus reikalaujamo kasmetinio būsto paskolos draudimo (mortgage insurance) sumas (1.25 proc., arba apie 2,5 karto, palyginti su anksčiau buvusia 0.5 proc. riba), ji neigiamai atsilieps „reverse mortgage“ paskolų dydžiui, kadangi draudimas yra įskačiuojamas į bendrą paskolos balansą. Kita vertus, žemutinė riba paskolos „palūkanoms“ buvo sumažinta iki 5 proc. („expected interest rate“, nurodantis ne, kaip įprasta, nuo paskolos skaičiuojamas palūkanas, o procentą, pagal kurį nustatoma paskolos išmokų skolininkui suma; kuo didesnis šis procentas, nustatomas valstybės, tuo mažesnė paskolos suma išmokama gavėjui). Tokiu būdu neigiama padidėjusio draudimo įtaka turėtų būti bent iš dalies atsverta ir suteikia galimybę skolininkams, kuriems nustatyta pati žemiausia riba, gauti didesnę paskolą.

Speciali taupymo programa, vadinamoji „HECM Saver“, šiek tiek padės norintiems pasinaudoti „reverse mortgage“ programa, tačiau besibaiminantiems dėl didelių išankstinių mokesčių. Kadangi didelę dalį šių mokesčių sudarė vadinamasis „Up-Front Mortgage Insurance Premium“, sudarantis 2 proc. nuo būsto vertės (arba ne daugiau nei nustatyta 12,510 dol. riba), pagal naująją taupymo programą, šis mokestis dabar sudarys tik 0.1 proc. Maža to, didelę dalį susijusių su paskolos išdavimu mokesčių perėmus skolintojams, reali besiskolinančiųjų finansinė našta turėtų dar labiau sumažėti. Norint tiksliai paskaičiuoti, kiek kainuotų „reverse mortgage“ paskola bei kokio dydžio išmokų galite tikėtis, galima pasinaudoti daugeliu internete esančių specialių skaičiuotuvių (pvz., <http://www.reversemortgage.org>).

Pabaigai derėtų paminėti, kad JAV Kongresas pernai pratęsė 2009-aisiais laikinai **Nukelta į 13 psl.**

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500
• Lietuviška duona ir raguoliai
• Vestuviniai ir įvairūs tortai
• Siunčiame mūsų produktus UPS
• Atidaryta 7 dienas per savaitę
• Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

KAVINĖS
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

350 N. Clark, Chicago, IL 60610 312-644-7750 pirm. - penkt. nuo 6:30 v.r. iki 4:30 v.p.p.	608 W. Roosevelt, Chicago, IL 60607 312-957-1994 pirm. - penkt. nuo 6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p. šešt. nuo 8 v.r. iki 1 v.p.p.
---	---

Apsilankykite
www.draugas.org

Kryžiažodžio Draugas Nr. 075

Vertikaliai:
1. Šernas. 2. Atraiza. 3. Ūmėdė. 4. Indiana. 5. Garnys. 7. Spūdis. 8. Išeiga. 11. Kryžiažodis. 13. Ugniagesiai. 16. Varanas. 17. Ridikai. 18. Trintis. 19. Smarsas. 21. Idėja. 23. Dujos. 29. Tundra. 31. Chalva. 33. Tatamis. 34. Adamkus. 36. Smuklė. 37. Kėslai. 39. Ožiai.

Horizontaliai:
6. Testamentas. 9. Spinta. 10. Išnešė. 12. Išėma. 14. Grūdas. 15. Sniego. 16. Varžtas. 20. Džesika. 22. Medalis. 24. Radvila. 25. Laimė. 26. Jurga. 27. Nykštys. 28. Montana. 30. Abscisė. 32. Stiksas. 35. Himnas. 37. Krabas. 38. Troja. 40. Sriuba. 41. Maskva. 42. Ultimatumas.

Kryžiažodžio atsakymas: **Vištos šlaunelė.**

„Draugo“ kryžiažodį Nr. 074 išsprendė ir mums atsakymus atsiuntė:

Laima Jakelaitienė, Evergreen Park, IL
Vida Bučmienė, Cleveland, OH
Jadvyga Savickas, Nashua, NH

Nuoširdžiai dėkojame sprendėjoms už atsiųstus atsakymus, primename, kad lauksime Jūsų sprendimų ir toliau. Juos mums galima siųsti paštu: „Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629-5589; el. paštu – redakcija@draugas.org ir faksu: 773-585-8284.

„Reverse mortgage“

Atkelta iš 12 psl. padidintos didžiausios skolinimo ribos (625,500 dol.) galiojimo laiką. Tai suteiks papildomų lengvatų asmenims, norintiems gauti „reverse mortgage“ paslaugą brangesniams būstams.

Tad pastarųjų metų naujovės žada tiek teigiamų, tiek neigiamų išgyvenimų visiems būsimiems „reverse mortgage“ programos klientams. Kita vertus, ši programa ilgą laiką buvo populiari tarp pagyvenusių žmonių kaip priemonė palengvinti finansinę naštą, atsiradusią sumažėjus pajamoms ar atsiradus papildomoms išlaidoms. Todėl ir šiuo metu, verslui bei vartotojams vangiai atsigaunant po šalį ištikusios krizės, galimybė pasinaudoti „reverse mortgage“ daugeliui išlieka gana patraukli. Be to, bendrai paėmus, programos išlaidos, bent jau artimiausiu metu, bus mažesnės nei anksčiau. Vis dėlto pasiryžus imti „reverse mortgage“ paskolą, derėtų atsiminti keletą papildomų dalykų:

- Jei planuojate išsikelti iš savo būsto po kelerių metų, „reverse

mortgage“ imti nevertėtų – geriau būtų paieškoti kitokios paskolos ar pajamų šaltinio.

- Taip pat neturėtumėte imti šios paskolos, jei žūtbūt norite išsaugoti savo būstą ir po mirties palikti jį vaikams – patirtis rodo, kad absoliuti dauguma „reverse mortgage“ paskolų grąžinamos tik pardavus būstą.
- Pagaliau, visuomet svarbu tiksliai žinoti, kiek ir už ką turėsite mokėti, tad visuomet dera pasinaudoti galimybe (kuri Jums turi būti užtikrinta pagal šiuo metu esančius įstatymus) išsamiai ir iš anksto susipažinti su visais finansiniais paskolos kaštais bei sąlygomis, įskaitant palūkanų normas, mokesčius bei mokėjimo planus.

Pagal žiniasklaidos informaciją parengė **Vaida Maleckaitė**

Vaida Maleckaitė – buvusi Lietuvos viešojo administravimo doktorantūros programoje University of North Texas.

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

773-663-4363

SIŪLOME:

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

Paiškėjo, kur prisiglaus erdvėlaiviai

Balandžio 12 dieną NASA būstinėje oficialiai pranešta, kur iškeliaus daugkartiniai erdvėlaiviai „Endeavour“, „Atlantis“ ir „Discovery“. Pasibaigus daugkartinį erdvėlaivių programai, įvairūs šalies muziejai išreikšė pageidavimą juos rodyti.

Iš viso NASA naudojo šešis daugkartinius erdvėlaivius. Pirmašis „Enterprise“ buvo skirtas bandymams ir į kosmosą neskrido. Jis bus siunčiamas į New York miestą ir rodomas ant JAV lėktuvnešio, esančio Manhattan, „USS Intrepid“ Jūrų, oro ir kosmoso muziejuje. Du kiti – „Challenger“ ir „Columbia“, susprogo – vienas kildamas, kitas – leisdamasis. Liko trys: „Atlantis“, „Endea-

vour“ ir „Discovery“.

Nuspręsta, kad erdvėlaivis „Endeavour“ vyks į pietų California valstiją, kur jis ir gimė. Jis bus rodomas Los Angeles, California, mokslų centre. Kosminių erdvėlaivių programa buvo labai naudinga valstijos ekonomikai. Visi jie buvo statomi Palm-dale mieste, bendrovės „Rockwell International“ gamykloje. Kosminis laivas „Discovery“ bus rodomas Washington, DC prieigose esančiame Smithsonian oro ir kosmoso muziejuje, vietoje ten šiuo metu esančio „Enterprise“, kuris bus pervežtas į New York. O „Atlantis“ teks Florida esančiam Kennedy kosmoso centrui.

Lrt.lt

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJASKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St.; Chicago, IL
Tel. 773-735-7730
10 S. 640 S. Kingery Hwy, Willowbrook
Tel. 630-323-5050

DR. Raimundas Jeleniauskas
DANTŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai ir angliškai. Priimamos įvairios apdraudos. Valandos pagal susitarimą.
Imhof & Jeleniauskas, DDS, PC
1645 S. River Rd., Ste. 21
Des Plaines, IL 60018
Tel. 847-299-4811

EUGENE C. DECKER, DDS, PC
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas
- TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

Pigiausi skrydžiai FINNAIR ir kitomis linijomis iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į
LIETUVĄ

VYTIS TOURS

1-800-778-9847
www.vytistours.com
info@vytistours.com
40-24 235th St., Douglaston, NY 11364

Prašau pasitiraukito apie mūsų 2011m. brošūrą kelionėms į Lietuvą ir Baltiją. Organizuojame specialias turistines keliones į Lietuvą ir Lenkiją, rugpjūčio 1-18 d. 2011 metais. Dėl turistinių kelionių skambinkite Rita Pencylionei. Sužinoti kainas ir padaryti rezervaciją galite per www.vytistours.com

Siuntinėjame info apie specialias nuolaidas. **Praneškite savo vardą**

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE
Bronė Barabankienė
Tel fax: 708-403-8717
mona.bar3@aol.com
Rita Pencyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

IEŠKO DARBO

- * **Moteris** ieško žmonių priežiūros darbo. Patirtis, rekomendacijos, vairuoja automobilį, skaniai gamina maistą. Tel. 630-674-1545.
- * **Moteris** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo. Patirtis, rekomendacijos. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. (Gali dirbti vyras ir žmona kartu). Tel. 312-307-4619.
- * **Moteris**, turinti ilgametę patirtį, puikias rekomendacijas, legalų statusą, ieško nuolatinio senelių priežiūros darbo. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 630-677-7467 arba 630-782-5256.
- * **Moteris**, gyvenanti Palos Hills, ieško papildomo darbo šeštadieniais. Tel. 708-220-3202.
- * **Vidaus ir lauko** dažymo darbai. Patirtis. Tel. 773-550-1867.
- * **Tvarkinga šeima** išsinuomotų 2-3-jų miegamųjų „townhouse“ arba namą Čikagos pietvakariniuose rajonuose netoli gerų mokyklų. Tel. 708-262-1212.
- * **Vyras su žmona** arba po vieną ieško senelių priežiūros darbo naktimis arba nepilną savaitę. Dokumentai, rekomendacijos, automobilis. Tel. 773-610-5413.

PASLAUGOS

Gera žinia mūsų vyresniesiems!

Gražioje ir ramioje **Elgin miestelio Waverly gatvėje** įsikūrė jaukūs **ŠEIMOS NAMAI**. Čia kviečiame apsigyventi vyresnio amžiaus žmones, kuriems sunku gyventi vieniems ir reikalinga nuoširdi pagalba. Mes pasirūpinsime viskuo, ko tik žmogui gali prireikti. Apsilankykite pas mus. Mūsų tel.: **1-815-519-0986; 1-224-535-8004**

PLC Condos

Parduodami vienas 2 mieg.,
du 1 mieg. 1 vonios butai.
Tel. **630-674-5414** Linas
Century 21 ProTeam

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjoms
kompanionėms ir namų
ruošos darbininkėms.

Galima gyventi kartu arba atvykti
į darbą ir išvykti.

Kreiptis:

ALL CARE

Employment Agency

Tel. 773-736-7900

10200 S.
Cicero Ave.
Oak Lawn, Illinois 60453
Business: 708-423-9111
Fax: 708-423-9235
Cell: 708-945-9909
E-mail: astykun@comcast.net

Century 21
Accent Realty

ASTA T. MIKUNAS
Broker Associate

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių
nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir
priemiesčiuose.

LIETUVIŠKI

„ANGELŲ SLAUGOS NAMAI“

puiki slauga,
žemos kainos

Tel. 708-207-5023

www.draugas.org

**DRAUGO
FONDAS**

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO IL 60629 • Tel.: 773-585-9500

Geriausį „Draugo“ draugai

„Visi mūsų laikų blogumai ir apverktina būtis yra blogos spaudos vaisius“ – teigia vyskupas K. Paltarokas.

Už Lietuvos ribų spausdinamas lietuviškas žodis vargiai pasiektų skaitytojus be finansinės paramos. Priežastys visiems žinomos – popieriaus, spausdinimo, atlyginimų, pašto kainos nuolat kyla, dalis skaitytojų atgula amžinam poilsui, o DP kartos jaunoji ir vidurinioji kartos bei dabartiniai trečiosios bangos imigrantai mažai skiria dėmesio lietuviškam žodžiui. Draugo fondas yra didžiulis paramos šaltinis vieninteliui ir ilgiausiai už tėvynės ribų einančiam laikraščiui. Džiugu yra gauti geradarių aukas iš įvairių Amerikos vietovių. „Draugas“ buvo ir išliks vienu geriausių lietuviškų laikraščių JAV.

Pavasario vajaus pradžia – gera. Į vajaus laiškus atsiliėpė nemažai „Draugo“ skaitytojų, net ir ne Draugo fondo narių. Kartu su paramos čekiais ateina ir laiškėliai, kurie DF tarybą ypač džiugina. Aldona iš Florida valstijos rašo: „Ačiū už gėlių sėklas. Tikiuosi, kad Floridoje jos gerai sudygs ir sužydės.“ Birutė iš California valstijos rašo: „Patinka 3-jų numerių ‘Draugas’ – turtingesnis straipsniais, malonu skaityti, nors labai pavėluotai ateina.“

Draugo fondo taryba nuoširdžiai dėkoja geriausiems „Draugo“ draugams, kurie ir sunkmetyje didesne ar mažesne suma prisidėjo prie šio pavasario vajaus. Dėkojame už gerus, stiprinančius žodžius.

Rašydami testamentus, nepamirškime dalies turto paskirti Draugo fondui.

Čekius rašykite: Draugas Foundation ir siųskite adresu 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Marija Remienė

DF tarybos pirmininkė

DF Pavasario vajaus įnašai

Su 200 dolerių:

Marija Remienė, **garbės narė**, iš
viso 7,200 dol., Westchester, IL
Nemira Šumskienė, **garbės na-**
rė, iš viso 4,900 dol., Chicago, IL
Romualdas ir Aldona Dulskiai, iš
viso 400 dol., Cocoa Beach, FL

Su 150 dolerių:

Antanas ir Danutė Bobeliai, **gar-**
bės nariai, iš viso 1,200 dol., Massa-
pequa Park, NY

Su 100 dolerių:

Albinas ir Gražina Reškevičiai,
garbės nariai, iš viso 2,800 dol., Oma-
ha, NE

Aleksas ir dr. Danguolė Vitkai,
garbės nariai, iš viso 2,300 dol., Pa-
los Heights, IL

Antanas ir Dalilė Polikaičiai, **gar-**
bės nariai, iš viso 2,100 dol., West-
lake Village, CA

Antanina Lauraitienė, **garbės**
narė, iš viso 1,400 dol., Plainfield, IL
Jonas ir Valerija Pleiriai, iš viso
940 dol., Chicago, IL

Jonas ir Giedrė Stankūnai, iš vi-
so 450 dol., Cos Cob, CT

„Midland Federal Savings“, iš vi-
so 400 dol., Bridgeview, IL

Pranutė Skruodienė, iš viso 350
dol., Lemont, IL

Remigijus ir Danutė Belžinskai,
iš viso 325 dol., Kirtland, OH

Vidmantas Prikkockis, iš viso 120
dol., Kirtland, OH

Su 75 doleriais:

Kęstutis ir Dalia Ječiai, **garbės**
nariai, iš viso 1,009 dol., Villa Park, IL

Su 50 dolerių:

Algimantas ir Teresė Gečiai,
garbės nariai, iš viso 2,050 dol.,
Huntingdon Valle, PA

Birutė Prasauskienė, **garbės na-**
rė, iš viso 1,700 dol., Lomita, CA

Balys ir Elena Kondratai, **garbės**
nariai, iš viso 1,425 dol., Quaker Hill,
CT

Enata Skrupskelytė, **garbės na-**
rė, iš viso 1,205 dol., Chicago, IL

Ramunė Kubiliūtė, iš viso 855
dol., Evanston, IL

Algimantas Bublys, iš viso 465
dol., Bloomfield, MI

Ričardas ir Jolita Klementavi-
čiai, 370 dol., Gulf Breeze, FL

Vita Valadkaitė, iš viso 215 dol.,
Chicago, IL

Jonas ir Vida Maleiškos, iš viso
325 dol., Lemont, IL

Su 25-10 dolerių:

Antanas Klimas, iš viso 140 dol.,
Rochester, NY

Rasa Morkevičiūtė, iš viso 90
dol., Arlington, MA

Bronius Skrabulis, iš viso 60 dol.,
Walpole, MA

Wayne ir Margarita Gorski, iš
viso 25 dol., Mission Viejo, CA

S. Reimanas, iš viso 10 dol., Cice-
ro, IL

Darija Naujokienė, iš viso 10
dol., San Francisco, CA

DF nuoširdžiai dėkoja visiems
aukotojams už aukas.

SIŪLO DARBĄ

Fabric Installer / Apprentice

– Women / Men apply, Speak
English, \$10/Hour, Palatine
(847) 202-0642

Bendrovė ieško energingo darbuo-

tojo prekių išsiuntimo skyriui.
Darbas Alsip, IL, mieste.
Resume prašome siųsti el. paštu
hiring@comepeve.com arba
faksu: **708-286-6475**

www.draugas.org

PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

ATLANTIC Express Corp. **1-800-775-SEND**
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas
laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei
siuntimas į visas pasaulio šalis.

Air Freight

Krovinių gabenimas
lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Krovinių pervežimas
visoje Amerikoje.

Trucking

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei
pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje,
Estijoje

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

N. Oželytė: „Abejingumas ir rutina niekada negalėjo...

Atkelta iš 7 psl.
– Jus pažįstantys apibūdina kaip žodžio kišenėje neieškančią, rėžiančią teisybę į akis. Neteko kada nors gailėtis, kad laiku neprikandote liežuvio?

– Mano liežuvis niekuomet nėra iš manęs gavęs savanaudiškų užduočių, o tas, kurias gavo – labai aiškiai ir kartais įdomiai įvykdė, tai ir kandžioti jo nėra už ką. Liežuvis tarnauja ir paklūsta man, o ne aš jam. Gailisi prasitarę tie, kurie nevaldo savo liežuvio.

– Esate sakiusi: „Religija yra šiltas rūbas, kuris saugo žmogų, kol jis pats ima šildyti kitus“. Kuo tikite?

– Mane šildo ne religijos rūbas, o ta šiluma, kuri gali sušildyti kiekvieną, kas Jos ieško. Ja tiki, ruošia save Jos regėjimui. Manau, kad tikrai intymus yra ne kūniškas gyvenimas ir istorijos apie seksą, o žmogaus dvasiniai išgyvenimai. Niekuomet to neviešinu, nes man tai yra sakralus slėpynys.

– Šiais metais Sausio 13-osios proga Seime sakydama moksleiviams kalbą raginate jaunos žmones važiuoti į kitas šalis pažiūrėti, kaip žmonės gyvena, kokie jų tarpusavio santykiai. Nėra nerimo, kad Lietuva išsivaikščios?

– Visas mano baimes prarijo suvokimas, jog nebus kitaip, nei gali būti. Lietuviškas provincialumas mus smaigia ne dėl to, kad šalis maža, o todėl, jog visiškai nesuvokiame pasaulinio konteksto, kuriame atsidūrėme – sienos atsivėrė, o sąmonė liko kalėjime. Jaunimas ir bėga šviežio oro įkvėpti ten, kur jo esama. Mano dukra studijuoja Londone ir labiausiai ten ją žavi žmonių tarpusavio santykiai, o ne kokie patogumai ar gražumai. Jaunimas bėga nuo pagiežos, amžino suaugusiųjų nepasitenkinimo, apkalbų, kritiškumo, nepakantumo. Nebijau Lietuvos iš-

tuštėjimo, nes per amžius žmonės išvykdavo ir atvykdavo, žemė – žmonių planeta, o namai visada liks namais. Mums Dievulis davė vieną sklypą žemėje – mūsų pažadėtąją žemę Lietuvą, visur kitur mes – tik kampinginkai.

– Kalbėdama iš Seimo tribūnos amerikiečius pavadinate „makdonaldsais“. Ką turėjote omeny?

– Savo gėdai turiu prisipažinti, kad ir aš – stereotipų auka, o amerikiečio įvaizdis toks ir sukurtas – savimi patenkintas, nelabai ką apie pasaulį išmanantis ir tik savo reikalais besidomintis „McDonald’s“ klientas. Kvailas ir paviršutiniškas vertinimas, tai visiškai aišku.

– Ką šiandien veikiate? Esate sakiusi, kad Jūsų didžiausi priešai – rutina ir abejingumas. Kaip su šiais priešais kovojate?

– Abejingumas ir rutina niekada negalėjo manęs pasivyti ir, tikiuosi, jau nepavys. Gyvenu džiaugdamasi gyvenimu, nes kuo mažiau jo lieka, tuo džiaugsmingesnė kiekviena diena, nesvarbu, kas joje vyktų, nes greitai ateis toks laikas, kai viską, kas čia vyksta, matys kiti, bet ne aš. Tas žinojimas – labai stiprus motyvas būti laimingai.

Norintys pabendrauti su N. Oželyte kviečiami gegužės 6 d., penktadienį, 7:30 val. v. atvykti į restoraną „Meze“ (205 N. Peoria, Chicago, IL 60607). Bilieto kaina – 45 dol. Gegužės 7 d., šeštadienį, aktorė dalyvaus Gedimino lituanistinėje mokykloje nuo 9 val. r. iki 2 val. p. p. vyksiančioje Mamų dienų šventėje. Gegužės 8 d., sekmadienį, restorane „Kunigaikščių užėiga“ 1 val. p. p. vyks dar vienas susitikimas su aktore. Daugiau informacijos gausite paskambinę Remigijui tel. 847-420-2068 arba Beatai tel. 847-668-1731.

Kalbino Loreta Timukienė

A † A PRANUI BARUI

mirus, dukrai RENATAI ir jos šeimai, broliui HENRIKUI ir jo šeimai bei artimiesiems reiškiu gilią užuojautą.

Kun. Vytautas Volertas

Kaip biržietis žaidė už Latvijos rinktinę krepšinį

ANTANAS SEIBUTIS

Prieš keletą metų teko nemažai bendrauti, susirašinėti su JAV gyvenusiu buvusiu biržiečiu Eugenijumi Geruliu (Snarskiu) (1922–2009). Besimokydamas 1933–1941 m. Biržų gimnazijoje, jis aktyviai sportavo, gerai bėgo 100 metrų (11,5 s), į toli šoko beveik 7 metrus, buvo gimnazijos kvadrato ir krepšinio rinktinių kapitonas. Baigęs gimnaziją priklausė 1942 m. įkurtam garsiajam sporto klubui „Vilkas“ (vadovavo mokytojas M. Styra).

Be kitų įdomių istorijų, iš jo išgirdau tokių įdomių, net ir „tarptautinius“ interesus siekiantį pasakojimą. 1944 m. vasarą jis dėl artėjančios Raudonosios armijos grėsmės buvo priverstas pasitraukti iš Lietuvos į Vokietiją. Ten 1946–1948 m. tęsė medicinos studijas Hamburgo-Pinnebergo Pabaltijo universitete, buvo šio universiteto jungtinės estų, latvių ir lietuvių krepšinio rinktinės kapitonas.

1947 m. Vokietijoje, Liubeko

mieste, įvyko krepšinio varžybos. Jose dalyvavo vokiečių, lietuvių, estų krepšinio komandos. Biržietis E. Gerulis buvo lietuvių komandos kapitonas. Jis sėkmingai sužaidė dvi rungtynes. Tada įvyko, kaip prisimena pats Eugenijus, „didelė, nuostabi staigmena, negirdėta sensacija“.

„Pas mane atėjo išdidžių latvių oficiali delegacija ir pakvietė mane žaisti latvių rinktinėje!“, – teigė jis. Eugenijus latviams atsakė, kad jis mielai padėsias, bet pirmiausia reikia atsiklausti lietuvių vadovybės.

Latviai kreipėsi į lietuvius ir gavo tokį atsaką: „Mes sutinkame, jei jūs per garsiakalbius publikai pranešite, kad Latvijos rinktinę sustiprinte, į talką pasikvietę lietuvių Eugenijų Gerulį.“

Latviai nedelsdami per garsiakalbius tai paskelbė. „Tą dieną man teko žaisti net trejas rungtynes, tada netekau keleto kilogramų svorio. Lietuviams šis latvių pakvietimas buvo ne vien iki šiol negirdėta sensacija, bet ir didelė garbė“, – prisiminė Eugenijus.

Eugenijus Gerulis su vaikais: iš dešinės Rimas, Laima, Andrius. Pasilenkusi marti, Rimo žmona Rita Bartkutė-Gerulienė, 2006 metų sausis, JAV.

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA
SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO, 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

Palos-Gaidas FUNERAL HOME

- Patogioje vietoje tarp Čikagos ir Lemonto
- 10 minučių nuo Šv. Kazimiero lietuvių kapinių

11028 S. Southwest Hwy.
Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Socialinių reikalų skyrius Lemonte** maloniai kviečia balandžio 20 d., trečią dieną, 1 val. p. p. pasiklausti Romo Pukščio „Jaunystės laikų prisiminimai apie Antrojo pasaulinio karo laikus“ ir pasižiūrėti vaizdajuostę „Sugrįžimas į laisvės liepsnas“. Renginys vyks PLC skaitykloje, šalia Bočių menės.

■ **Amerikos lietuvių Montessori draugija (ALMD)** gegužės 1 d. 10:15 val. r. kviečia pasiklausti Nijolės Cijūnelienės pokalbio-paskaitos „Montesoriška atmosfera šeimoje“, kuri bus skaitoma Pasaulio lietuvių centre, „Žiburėlio“ klaseje.

Nijolė Cijūnelienė

■ **Gegužės 7 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centro Jaunimo rūmų salėje (Lemont, IL)** vyks lietuvių tautinių šokių ansamblio „Grandis“ koncertas „Kojomis žemės nesiekiau“. Dalyvaus šokių grupės „Spindulys“, „Suktinis“, „Laumė“, Lietuvos vyčių šokėjai bei „Švyturys“ iš Cleveland ir „Gintaras“ iš Toronto. Pradžia 6 val. v. Po koncerto – šventinė vakarienė. Prašoma bilietus į koncertą į vietas vakarienei užsisakyti iš anksto! Kreipkitės į Žibutę Pranckevičienę el. paštu zibi@voras.com; tel. 630-257-0153 arba į Liną Žliobienę el. paštu lzlioba@aol.com; tel. 630-660-8218.

■ **Maloniai kviečiame į Lietuvių Fondo 48-ąjį metinį suvažiavimą.** Suvažiavimas vyks gegužės 7 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th St., Lemont, IL 60439. Registracija – 8:30 val. r. Suvažiavimo pradžia – 9:30 val. r. Daugiau informacijos rasite LF tinklala-

pyje www.lithuanianfoundation.org, paskambinę tel. 630-257-1616 arba parašę el. paštu: admin@lithfund.org

■ **Vydūno fondo (VF) kultūrinei veiklai** pristatyti lietuvių visuomenei įsteigtas VF tinklalapis – www.vydunofondas.net. Tinklapyje galima rasti daugiau žinių apie patį Fondą, jo veiklą, tarybą ir valdybą, teikiamas stipendijas bei konkursus. Ten taip pat rasite žinių apie VF išleistas ir platinamas knygas.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Maironio lituanistinės mokyklos (New York) Motinos dienos minėjimas** įvyks gegužės 1 d. 11:30 val. r. Mount Carmel parapijos žemutinėje salėje Have-meyer St. ir N. 8th St. (sankryža, Brooklyn, NY) tuoj po šv. Mišių Apreiškimo parapijoje. Dėl smulkesnės informacijos prašome kreiptis į Faustina Šinkūnienę: director@nymairioniomokykla.org.

■ **Šeštadienį, gegužės 7 d., Šv. Andriejaus parapijos salėje** vyks „Blusų turgus“ (naudotų daiktų išpardavimas). Prašoma iki gegužės 1 d. atvežti į parapiją nenešiojamus švairius drabužius, angliškas knygas, peržiūrėtus filmus ir nenaudojamus žaislus. Turint klausimų kreipkitės į Romą tel. 215-355-3030.

■ **Maloniai kviečiame visus gegužės 8 d. atvykti į susitikimą su vysk. Gintaru Grušu.** 10:30 val. r. – šv. Mišios Los Angeles Šv. Kazimiero bažnyčioje (2718 St. George St., Los Angeles, CA). Po šv. Mišių – vaisės parapijos salėje. Įėjimas ir vaisės nemokamai. Rengia Šv. Kazimiero parapija ir lietuvių organizacijos.

■ **Kviečiame į kasmetinį 39-ąjį Lietuvių festivalį** Catonsville Armory (130 Mellor Ave., Catonsville, MD 21228), kuris vyks gegužės 21–22 dienomis nuo 11 val. r. iki 6 val. v. Daugiau informacijos – tel. 410-646-0261 (Marytė Patlaba).

■ **Birželio 25 d. Estų namuose, Jackson, New Jersey,** vyks vasaros šventė „Tėvų ir protėvių takais“. Kviečiame atsiliepti visus JAV LB centrinio NJ apylinkės lietuvius, galinčius ir norinčius padėti suruošti šventę. Daugiau informacijos suteiks Rasa Miliūtė tel. 732-581-8796 arba el. paštu lietuviskabendrija@yahoo.com

Aldonos Kamantienės margučiai.

Dainos Čyvienės nuotr.

Didžiosios savaitės pamaldų tvarkaraštis Philadelphia parapijoje

Švč. Andriejaus bažnyčioje

(19th and Wallace Streets, Philadelphia, PA 19130)
kun. Peter M. Burkauskas - 215-765-2322

Šv. Kazimiero bažnyčioje

(324 Wharton Street Philadelphia, PA 19134)

Balandžio 17 d. – Palmių-Verbų sekmadienis: 10:30 val. r. – šv. Mišios lietuvių kalba

Balandžio 21 d. – Didysis ketvirtadienis: 7 val. v. – Paskutinės Vakarienos šv. Mišios Šv. Kazimiero bažnyčioje

Balandžio 22 d. – Didysis penktadienis: 7 val. v. – Kristaus kančios pamaldos Šv. Andriejaus bažnyčioje.

Balandžio 23 d. – Didysis šeštadienis: 8 val. v. – Velykų Vigilijos šv. Mišios, žiburių ir žodžio liturgija Šv. Kazimiero bažnyčioje.

Balandžio 24 d. – Velykų sekmadienis: 7 val. r. – Kristaus Prisikėlimo šv. Mišios su procesija Šv. Andriejaus bažnyčioje

Velykų sekmadienį – 10:30 val. r. šv. Mišių nebus; 12:15 val. p. p. – šv. Mišios anglų kalba

Kviečiame visus mokyklinio amžiaus vaikus, ypatingai tuos, kurie yra priėmę Pirmąją komuniją Šv. Andriejaus bažnyčioje, dalyvauti procesijoje Velykų rytą Prisikėlimo šv. Mišiose. Prašome vaikus rinktis zakristijoje 10 min. prieš Mišias.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
**6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742**
Darbo val. nuo 8:30 v. r. iki 5 v. p. p.
Šeštad. 8:30 v. r. iki 12:30 v. p. p.
**www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com**

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

SKELBIMAS

Aukštos indėlių palūkanos.
2.25 proc. dvejiems ir 2.50 proc.
trejiems metams terminuotas
indėlis California Lithuanian Credit
Union Santa Monica, California
Tel. 310-828-7095
Valdžios apdrauda iki \$250,000

Namams pirkti paskolas

duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500

„Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis dėkoja už aukas padėti vargingai gyvenantiems vaikams bei studentams Lietuvoje. Aukojo: Janina Racevičienė \$50 a. a. Vytauto Valentino atminimą pagerbiant; Liudas ir Dalia Šleniai \$50; Rosemarie A. Ignash \$7.50. Labai ačiū.
„Saulutė“ (Sunlight Orphan Aid), 414 Freehauf St., Lemont, IL 60439, tel. (630) 243-7275, el. paštas: tijunelis@sbcglobal.net

Karaliaučiaus krašto lietuviškų mokyklų paramai per Mažosios

Lietuvos Lietuvių draugiją Čikagoje aukojo: \$100 Povilas ir Nijolė Stelmokai; \$50 Rimantas Bitėnas, Viktoras Makiejus, Liudas ir Rūta Šmulščiai; \$40 Kostas Stankus, Antanas ir Viktorija Valavičiai; \$25 Marija Remienė, Agota Tiškus; \$20 dr. Jonas Ironis Jokubka, Vytautas Jonaitis, Jonas J. Kaunas, Vacys ir Alfonsa Laniauskai, Vytautas Vizgirda; \$15 Danutė Uogintas. Dėkojame visiems rėmėjams.
Mažosios Lietuvos Lietuvių draugija, 1394 Middleburg Ct., Naperville, IL 60540.

Jaunimo centro (JC) narių, rėmėjų ir aukotojų metinis suvažiavimas balandžio 10 d. vyko Čiurlionio galerijoje. Suvažiavimo metu buvo išklaudyta JC valdybos 2010 metų veiklos ataskaita, komisijų pranešimai, vyko rinkimai į Jaunimo centro tarybą. Apie suvažiavimą skaitykite artimiausiuose „Draugo“ numeriuose.

Nuotraukoje (iš kairės): dabartinė JC valdybos pirmininkė Neringa Aleksonienė, buvęs ilgametis JC tarybos pirmininkas Vaclovas Momkus ir JC tarybos narys Antanas Paužuolis.

Laimos Apanavičienės nuotr.